

תשורה

משמחת הנישואין של
שניאור זלמן וחי' מושקא שיחיו גאלדמאן
ד' באלול ה'תשע"ט

פתח דבר

ב"ה

אנו מודים לה' על כל הטוב אשר גמלנו, ובחסדו הגדול זיכנו בנישואי צאצאינו החתן התמים הרב שניאור זלמן שיחי' עם ב"ג הכלה המהוללה מ' חי' מושקא תחי'.

התודה והברכה לכל קרובי המשפחה, ידידינו ומכרינו, אשר הואילו לשמוח אתנו יחדיו ביום שמחת לבבנו, ולברך את הזוג יחיו, ואותנו כולנו, בברכת מזל טוב, וחיים מאושרים בגשמיות וברוחניות.

בשמחה ובטוב לבב הננו בזה לכבד את המשתתפים בשמחתנו בתשורה מיוחדת (מיוסד על הנהגתו של אדמו"ר מוהריי"צ בחתונת כ"ק אדמו"ר נשיא דורנו והרבנית הצדקנית) הכוללת: מכתבים מכ"ק אדמו"ר נשיא דורנו, וסיפורים מיוחדים שנשמעו מפי סב הכלה הרב שמואל שיחי' הלוי חפר. חלקם מופיעים בתשורה זו ב"פרסום ראשון". הסיפורים נכתבו כולם ב"גוף ראשון" כפי שנשמעו מהרב חפר בהזדמנויות שונות.

לתשורה זו מספר חלקים: א. מכתבים מכ"ק אדמו"ר נשיא דורנו אודות חודש אלול. ב. ראשית הדרך בהתקרבותו של הרב חפר לחב"ד ועסקנותו החינוכית. ג. הוראות וסיפורים שונים אודות ניהול 'בית רבקה' בארה"ק. ד. סיפורים על

הזדמנויות מיוחדות שבהן ביקר הרב חפר אצל הרבי, ושליחויות שהרבי הטיל עליו. ה. הוספה: כתב יד קודש בפרסום ראשון – מכתב שכתב הרבי להרה"ח ר' חיים יוסף רוזנבלום ע"ה (סבא רבא של הכלה), ובו תיאור על חודש החגים תרצ"ה אצל אדמו"ר מוהריי"צ, וכן העתק מהתשורה המקורית שחולקה בחתונת הרבי.

הא-ל הטוב, הוא יתברך, יברך אתכם ואותנו בתוך כלל אחינו בני ישראל, בברכות מאליפות מנפש ועד בשר, ובקרוב ממש נזכה לקיום היעוד "מהרה ישמע בהרי יהודה ובחוצות ירושלים קול ששון וקול שמחה קול חתן וקול כלה", ומשמחה זו נזכה לשמחה העיקרית – שמחת הנישואין של הקב"ה וכנסת ישראל בגאולה האמיתית והשלימה.

מוקיריהם ומכבדיהם,

משפחת סלונים
מודיעין, ארץ הקודש

משפחת גאלדמאן
ריו דה ז'ניירו, ברזיל

ד' באלול ה'תשע"ט
כפר חב"ד, ארץ הקודש

כתיבה וחתימה טובה לשנה טובה ומתוקה

סב הכלה הרב שמואל שיחי' הלוי חפר אצל הרבי

תוכן העניינים

א. אלול חסידי

מכתבי הרבי אודות חודש אלול

ב. מסירה ונתינה

ראשית הדרך בהתקשרות אמיתית

ג. ממלכת נשים בארץ הקודש

הוראות הרבי אודות 'בית רבקה'

ד. בצילא דמהימנותא

התוועדיות, יחידויות ושליחויות מיוחדות

ה. הוספה – כתבי יד קודש:

מכתב מהרבי בפרסום ראשון;

העתק מהתשורה המקורית שחולקה בחתונת כ"ק אדמו"ר נשיא דורנו

אלול חסיד

מכתבי הרבי לחודש אלול

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-8250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 אסטרוו פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

ב"ה, ה' אור ליום ו' אלול, ה'תשכ"ה
ברוקלין, נ. י.

הו"ה אי"א נו"נ עוסק בצ"צ כו'
מו"ה שמואל ש"י

שלום וברכה!

מענין ימים אלו ימי רצון, התגלות והמשכת רחמים רבים, י"ג מדות
הרחמים,
ובלשון רבנו הזקן: ולכן אומרים סליחות ויג' מדות מר"ה אלול ואילך,
(ולפני זה) כנגד יב' שבטים ושבת לוי הכולל כולם,
שמה מובן שהמשכה האמורה באה לבני ישראל כמו שהם חלוקים לשבטים
ולא כמו שנכללים עדיין בשלש אבות, ז.א. בעבודתו הפרטית של כאו"א
ובעניניו הפרטים,
ומבואר במ"א ומובן, אשר ההתעוררות לרחם על הרחוק יותר ולרחם גם
בנוגע לפרטים - צריכה לבוא ממקור נעלה יותר - יג' מדות הרחמים שאינן
חוזרות ריקם.
ובדרך אפשר יש להוסיף בזה, מיוסד על דברי אדה"ז "שבת לוי הכולל
כולם" - שנקרא כן ע"ש ילווה אישי אלי -
שבעודה הוא, אשר ע"י ש"כולל כולם", שבכל אחד ואחד הי' ילוה
אישי (אין איש אלא הקב"ה) אלי (המשכת וגילוי י"ג מדות הרחמים: ה' ה'
א-ל ב'ו') יפעול זה - אני לדודי (אתעדל"ת), שכאו"א יהי' במדריגת לוי
- שיגברו רוחו לעמוד לפני ה' לשרתו ולעבדו
וכפס"ד המורה הגדול הוא הרמב"ם בידו החזקה: לא שבת לוי בלבד אלא
כל איש ואיש אשר נדבה רוחו אותו כו' ה"ז נחקש קדש קדשים כו',
ועי' אני לדודי - נעשה ודודי לי (אתדל"ע), כדברי פרמב"ם שם ש"הי'
ה' חלקו ונחלתו לעולם ועולמי עולמים".

נ.ב.
ברכת כתיבה וחתמה טובה
ד"ע נתקבל מ"כ
מה' אלול. ומה' י' תשרי. ומה' י"ג שבט. ומה' י"ג אדר. ומה' י"ג סיון. ומה' י"ג מנחם - כ"א תמוז.
אין משה' סיבת י"ג מדות הרחמים. ומה' י"ג אדר. ומה' י"ג סיון. ומה' י"ג מנחם - כ"א תמוז.
ימים אלו. התגלות. יג' מדות הרחמים. להעיר שאמירת יגמדה"ר בפעם הראשונה - הייתה
ביום עלות משה ההרה (תשא לד, ד-ז) ברה"ה אלול (פדר"א פמ"ו. הובא להלכה
בשור או"ח רתחק"א). וצע"ק דמפורש בכתוב (שם) דעלה להר למחרת אמירת פסל
לך. וי"ל דשני ימי ר"ה באלול. וראה סה"ד, וש"נ. ימי רצון: ראה פרש"י עה"ת
עקב ט, יח. ימי רצון כו' יג' מדות הרחמים: שאינן מחגלין אלא בהיות למעלה
עז רצון דוקא (סידור, שער האלול). ובלשון רבנו: לקו"ת ר"פ עקב (יד, א).
ולכן אומרים סליחות ויג' מדות מר"ה: בכמה ביכלאר: ולכן יש נוהגים לומר
סליחות מר"ה. אמצ"ת סליחות: גילה הקב"ה. בפסוק ויעבור ה' גו' (סדר אלי'
זוטא פסכ"ג). חלוקים לשבטים: ראה חו"א כד, א. בעבודתו הפרטית: ראה חו"א
נה, א. שאינן חוזרות: ר"ה יד, ב. ובזח"ג (קמז, א): יג' מכילן דעתיקא דעתיקין
סחימא דכלא. ועיין חשובה ר' האי גאון (בט' הפרדס להרמ"ק שי"א בחלתו).
שבכל אחד כו': ראה הרבנים יונתן ויצא (כס, לד). ב"ר פע"ד. א"ת איש: טו"ת
מב, ב. אני לדודי. ודודי לי: ר"ה אלול (אבודרהם תפלה ר"ה. פע"ח ש"י ר"ה פ"ע).
בידו החזקה: סוף ה"ל שמיטה ויובל.

RABBI MENACHEM M. SCHNEELSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן

יוזבאוויטש

770 אסיזערן פארקוויי
ברוקלין, נ.י.

ב"ה, ט"ו אלול ה"תשל"ל
ברוקלין, נ.י.

הו"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ כו'
מו"ה שמואל שי' 16

שלום וברכה!

מאשר הנני קבלה המכתב מיום א' אלול.

ובעמדתו בחודש אלול, חודש המיוחד בכל חדשי השנה

- שהרי הוא חדש החשבון של שנה החולפת ועוברת וחודש ההכנה לראש השנה ולכל השנה הבאה -

מתבטא יחודו גם בזה אשר בכל יום מימי חודש זה אומרים פעמיים מזמור המתחיל: לדוד הוי' אורי וישעי גו' מעוז חיי,

אשר - בפשוטו של דבר - יש לבאר תוכן שלשה תוארים כלליים אלה:

כיון אשר שתי דרכים לפני האדם דרך החיים והטוב והדרך ההפכית,

הוי' אורי - לראות איזוהי דרך החיים והטוב;

כיון אשר כמה מכשולים ונסיונות בדרכו של אדם ואחז"ל אשר בכל יום יצרו של אדם מתגבר עליו

הוי' ישעי - הקב"ה עוזרו לנצח במלחמת היצר, להתגבר על כל המכשולים ולעמוד בכל הנסיונות;

כיון ששלימות עבודת האדם בעולמנו זה הרי היא ללכת מחיל אל חיל - מטוב אל הטוב יותר ומחיים אל חיים שהם בחיות (לעבדיג) יותר,

הוי' מעוז חיי - נותן עוז בחיות אשר בחיי האדם ואז מתחיל מחדש - אבל בתוספת חיות ובדרגא נעלית יותר - הסדר של אורי, ישעי, מעוז חיי;

אשר כ"ז נרמז גם בתקיעת שופר, שגם בזה מתבטא יחודו של חדש זה אשר בכל יום בו (מלבד ש"ע וער"ה - מטעם מיוחד בהם) תוקעין בשופר שנאמר עלה אלקים בתרועה וגו' ונאמר אם יתקע שופר בעיר וגו'.

וביאר הרמב"ם הרמז אשר בתק"ש: עורו ישינים משנתכם ונרדמים הקיצו מתרדמתכם - (שאינו דומה כלל החיות אשר בישן ונרדם לגבי האדם הער) ותפשו במעשיכם (להבחין בין אלו שמצד החיים והטוב ואלו כו') וחזרו בתשובה (שמנצח יצרו ויודע העלומות צעיד עליו שלא ישוב עוד לכסלה) וזכרו בוראכם (שהוא אורי וישעי ומעוז חיי - שעי"ז מתעורר משנתו וכו') -

יהי רצון שיעשה כל אחד ואחד את התלוי בו בכל האמור ויראה אשר הוי' אורי וישעי ומעוז חיי" וממלא כל אשר שואל ומבקש לטובה ועד לקיום היעוד "ואזבחה באהלו זבחי תרועה" - בבית מקדשנו השלישי אשר יבנה במקומו ע"י משיח צדקנו בגאולה האמיתית והשלימה בקרוב ממש.

ברכת כתיבה וחתימה טובה

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
לינבאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין ג. י.

ב"ה, י"א אלול, ה'תשכ"ח
ברוקלין, נ. י.

הו"ח אי"א נר"נ עוסק בצ"צ כו'
מו"ה שמואל שי'

שלום וברכה!

מאשר הנני קבלת מכתבו מיום ד' אלול (הקדמי) ונר"נ י"א אלול, ובעמדנו בימי רצון ובחדש אלול - ר"ח: אני לדודי ודודי לי - חדש הרחמים והתשובה,

אשר בימים אלה, כדברי אדמו"ר הזקן, השי"ח הוא ע"ד שלך שמקבלין "פניו בשדה, ואז רשאיך

- ומוסיף ומבאר כ"ק מו"ח אדמו"ר: ויכולים -

כל מי שרובה - לצאת להקביל פניו והוא מקבל את כולם בסבר פנים יפות ומראה פנים שוחקות לכולם",

יהי רצון אשר ימלא המלך, ממה"מ הקב"ה - עוד בהיותו בשדה - כל בקשות ומשאלות לבבו לטובה של כל המקבל פניו, בהוכחי כלל ישראל, ימלא אותם (כנ"ל) בסבר פנים יפות,

ויכתוב ויחתום את כל אחד ואחד לשנה טובה ומתוקה כסוב הנראה

והנגלה. *והוא מ"מ של ה'תשכ"ח ונר"נ י"א אלול*
[בברכת כוח"ט]

בימי רצון: ראה רש"י (סמות לג, יא. דברים ט, יח. י, טו) טור וכו' או"ח תקפ"א. אלול... והתשובה: להעיר מתחומא ובמדר"ר ס"פ חקת (מלחמת סיחון עשו באלול) וב"ב עח, סע"ב (אלא שמלחמת סיחון התחילה לא קודם מיום א' באלול). ר"ת. ל"י: אבודרהם. פע"ח שכ"ד פ"א. ס' הפסוקים שה"ש ו, ג. ב"ה או"ח תקפ"א. חדש הרחמים: ראה ג"כ ד"ה אני לדודי, ש"ח. והתשובה: טור וכו' שם. ובב"ח (סם) דסופי תיבות דאלו"ל "עולה מ" כנגד מ" יום מר"ח אלול ועד יוה"כ"פ כי באלו מ" ימי התשובה מקובלת להיות לבו קרוב אל דודו בתשובה ואז דודו קרוב לקבל תשובה מאהבה - והדיוק מאהבה - זהו פי' דודי (אלא שבמ" הימים עצמם מיוחדים עי"ת שאז התשובה - רמב"ם הל' תשובה פ"ב ה"ו): יפה ביותר ומתקבלת היא מיד). וראה ל"ח להאריז"ל תצא (כ"א, יג) דבכתה ירח ימים - היינו - חדש אלול (ועפ"ז - וכפי' רז"ל (יבמות מח, ב) דהיינו ל" יום - ה"ז מתחיל באדר"ח). וצע"ק בלקו"ת עה"פ. ואכ"מ, אדמו"ר הזקן: בלקו"ת פ' ראש דף ב' רשאין... ומבאר... יכולים: להעיר מספרי (ראה יב, יז) הובא שם מפרש"י (המפרש פשוטו של מקרא): לא תוכלי - כולל אתה אבל אינך רשאי. ומוסיף ומבאר: ס"ד"ה לך אשר לבי, השי"ח. בסכך פנים יפות: ראה פיה"מ לאבות (פ"א מט"ו): שמאי אומר כו'. - ולהעיר מפיה"מ שם (פ"ג מי"ב): בשמחה וזה יותר כו'. וי"ל שזהו בהח"ס זמן שמחתנו כו' שלאחרי אלול ועשי"ה, הימים דשמאי - שם אורחותיו (ראה לקו"ת שה"ש מח, ג) ואכ"מ.

עוד בהיותו בשדה: להעיר ממהרי"ל (הובא במטה אפרים תקפ"א, ט) דמר"ח אלול רומז במכתביו כוח"ט כו'. כל בקשות: ראה אוה"ח להצ"צ פ' ראה הגהות ללקו"ת הנ"ל (ע' תתח): וי"ל שאז באלול מאיר הארת בחי' יג' מכילין הנ"ל גם בשושנה החיצונה. ויכתוב ויחתום: להעיר משכ"כ בבר קודש (בסופו) עה"פ מלפניך (דוקא) משפטי יצא (וראה ירוש' מנח" פ"ב ה"ג). ישע"י לג, כב. ולהעיר משמ"ר (פי"ט, ה. נתבאר בד"ה וכתב - להצ"צ וכו'): לשעבר אני וב"ד כו' לעה"ל אני לבדי שנאמר כי הולך לפניכם ה' ומאסיפכם אלקי ישראל (וראה מגלה עמוקות פ' עקב השייכות לאלול).

חפר-בני ברק

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקווי
ברוקלין, נ. י.

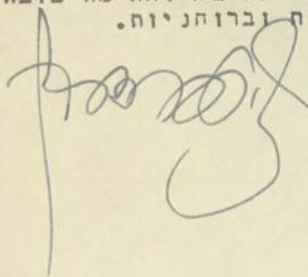
ב"ה, ימי הסליחות, ה'ש"כ
שנה המאחים להסתלקו
הבעל שם טוב ז"ל.
ברוקלין, נ. י.

הו"ח אי"א נו"נ מלאכו מלאכה
שמים וכו' מה' שמואל שי'

שלום וברכה!

לקראת השנה החדשה, הבאה עלינו ועל כל
ישראל לטובה ולברכה, הנני בזה להביע ברכתי
לו ולכל אשר לו שי', ברכה כתיבה וחתימה טובה
לשנה טובה ומחוקה בגשמיות וברוחניות.

בברכת
ה'תש"כ

מסירה ונתינה

ראשית הדרך בהתקשרות אמיתית

המכתב הראשון

התקרבותי לחב"ד התחילה בשנת תשי"ד במרוקו, לשם נסעתי במסגרת שליחות מטעם הסוכנות היהודית. השליח למרוקו, הרב שלמה מטוסוב, ערך בביתו התוועדות בי"ט בכסלו והזמין אותי להשתתף. כאשר הגעתי להתוועדות ושמעתי ממנו כיצד הרבי שלח אותו למרוקו, מיד נכבשתי. התחלתי להתארח אצלו בשבתות, להתפלל בבית כנסת חב"ד וללמוד איתו חסידות.

כשנסעתי למרוקו לא ידעתי שהרבי מתנגד לנסיעה באוניות ישראליות בשבת גם אם נוסעים ביום שלישי, אך כשמעתי על כך החלטתי שאחזור ממרוקו לארה"ק בטיסה (אף על פי שזה הי' כרוך בדין ודברים לא קל עם שולחיי מהסוכנות היהודית).

חזרתי לעבוד ב'מקווה ישראל' עד תשי"ז. באותה תקופה הציעו לי כמה משרות חינוכיות, והחלטתי לעזוב את 'מקווה ישראל' ולעבוד בישיבת בני עקיבא בנחלים.

בתשי"ז כתבתי את המכתב הראשון שלי לרבי ובו שאלתי את הרבי איזה תפקיד לקבל. הרבי ענה שהיות שהצלחתי בתפקידי במקווה ישראל לא ברור אם מותר לי לעזוב שם, אבל אם כבר אי אפשר לשנות את ההחלטה, אזי יש "להוציא יקר מזולל" – שאעבוד במקום שבו אוכל להוציא את הפירות הטובים ביותר, ושאתייעץ עם זקני אנ"ש בכפר חב"ד. החלטתי אפוא לעבוד בנחלים.

בהמשך המכתב הרבי עורר אותי ללמוד חסידות, במיוחד שתפקידי הוא להשפיע על אחרים. הרבי הורה שאתחיל בלימוד ועיון לעצמי באופן שישיע למעשה, ואחר כך אשפיע בכך על אחרים.

חפר-ח"א

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מנהג מועדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקווי
ברוקלין, נ. י.

כ"ה, יו"ד אלול תשי"ז
ברוקלין

הו"ח אי"א נו"נ מלאכתו מלאכה
שמים מוה' שמואל שי'

שלום וברכה!

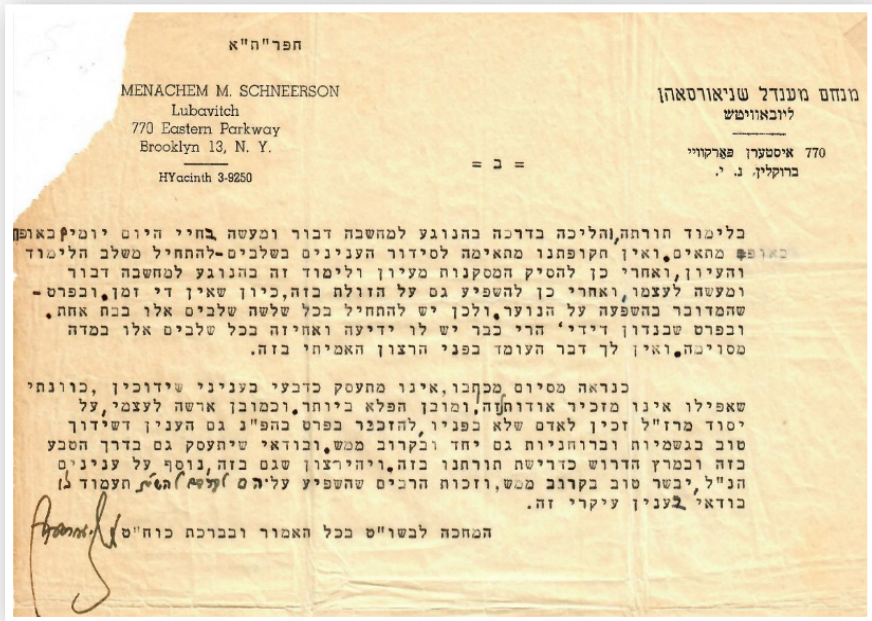
מענה על מכתבו מיום שהתקבל בו כז' סוכה, בו כותב ראשי פרקים
מאשר עבר עליו כיחוד בזמן האחרון, במקוה ישראל, והקישוים בה עד שנאלץ
(לדעתו) להודיע עזוב את עבודתו שם, ומסיים בפרוט הצעות שיש לו בהנגוע
לעתיד, ובשאלת חוות דעתי בזה.

והנה אינו ברור ממכתבו, אם עזיבתו את מקוה ישראל הוא באופן
שאינו לעשות בזה כלום או שיש מקום לחזרה. שאם לדעתי יש להתכונן בזה
ההכוננות עמוקה אם כדאי, העזיבה, ואפשר ג"כ שבנדון זה מקום לכיטוי חריף
יותר-אם מותרת העזיבה, שהרי לפי כתבו מצליח בעבודתו שם, ומצד השני לא
גמרה, שהרי כמה כמות ששנהגה, היפך מהרצוי, ואפילו ככתה שלו הוא רק
כאמצע החקון. וידוע מאמר רז"ל שלא לכל אדם לומד, ומי יודע אם אחר
יצליח להשפיע עליהם ככיוון הרצוי. מוכן שהטענות שלו לעזיבתו את המקום
יש להם מקום וצרכים עיון, אבל בעיון הזה יש להביא בחשבון את הכחינה
וכמועק כהיום יום כ"ג סיון; ונקוט האי כללא' וזכור אותו המיד, כי כל דבר
המועיל או מביא לעבודה כפועל, הנה כל מניעה שהיא' לדבך זה - אפילו אם תיגע
היא מדבר היותר נעלה - הוא רק מהתכוננותו של שפס נפש בהמיתה-

כאם לאחרי העיון בובר, והעיקר-בהחייצות עם אלו שאינם נוגעים
בדבר, יבואו להחליטה שבכ"ז עליו לעזוב מקוה ישראל, או שהוא באופן שאי אפשר
חזרה לשם באופן שיוכל להמשיך שם השפעתו לטובה, אזי מההצעות שמזכיר יש
להענין באותן ששם המצב דלהוציא יקר מזולל, ושאינו אחר במקום או במסד
שיעשה זה, ונודע גודל הענין דמצוה שאי אפשר לעשותה על ידי אחרים בפסק רב
מס' מו"ק סוף עמוד א' וריש ע"ב.

בנקודה השני' שבמכתבו-אף שבפנימיות אין שני' היא להנ"ל, אלא
שהיה נקודה אחת הן, וברא יחסו להסידור חסידי חב"ד.

ידועה השקפה, שבתקופתנו זו כיחוד מוכרחה הנהגה מתאימה לשיטה זו
כיון שרכ החושך והולך ומחשיך עוד יותר בספרותנו, שזה מכריח הוספה
גדולה יותר כצד האור והקדושה, והוספה לא רק במילוי הדברים א והמעשה בפועל,
אף שידוע דבר משה המעשה הוא המזיק, כ"א, וגם זה עיקר האור והיות
ובחום והחלהכות הדרושים, וכיון שבזמננו דורשים לכל ענין, אחיזה גם שם בשכל
והכנה, וכשמיסודם על קבלה עול כלבד, בעוה"ר, אין זה מתקיים לזמן ארוך,
כפי הדרוש וגם לא במדה הדרושה, הנה גם האור והחיות והחום וההוספה שבהם
צריכים להיות קשורים עם השכל וההכנה, וזהו מעניני יסודי חסידות חב"ד.
כמלים אחרות ובהנגוע אלינו כיון שהשגחה העליונה תננה אותו ככשרון השפעה
על הנזיר המתעד לבנות בחים כישראל כמשך שנים הקרובה, שהיא השפעה על
כל אחד מהם, השפעה על בית ישראל, מוכרח שינצל כשרונותיו בשטח זה ככל האפשר
שזהו דרוש ניצול מוגדל בחום בחיות) ואור במדה מקסימלית, שהדרך הקרובה ואפשר
גם היחידה, הוא ע"י שישקיע (אריינווארפען)-את עצמו בעניני שיטה החסידות,

יגעת ומצאת!

לאחר שהוספתי להתקרב לחב"ד ולהתוודע לתורת החסידות, כתבתי לרבי בהזדמנויות נוספות. באחת הפעמים כתבתי שאני אמנם לומד חסידות, מתרגש ומתפעל מכך, אך ההתלהבות חולפת לאחר שעה קלה וזה מפריע לי.

הרבי ענה שההתרגשות היא חיובית ויש לנצלה לקדושה, וכדי שזה לא יפריע לי בעבודתי אני יכול ללמוד מתוך הכתב או עם אחרים שאז זה מחייב יותר שהלימוד יהי רציני ועמוק ולא שטחי.

הרבי אף פירט שמות של כמה ספרי חסידות ללימוד והורה לי להתייעץ עם אנ"ש בסביבתי המכירים אותי שינחו אותי כיצד להתקדם בלימוד החסידות.

כמו כן, הרבי הורה לי לנצל את כוח ההשפעה על אחרים ולהתעסק במרץ בנוגע לשידוך.

י"ט ט"ז

חפר-ה"א
RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

הו"ח אי"א נו"נ מלאכה מלאכה
שמים מוה' שמואל שי'

ב"ה, ה' מ"ה תשי"ח
ברוקלין

שלום וברכה!

לאחרי הפסק הכי ארוך נתקבל מכתבו מכ"ו חשוי, ולפלא
שינו מזכיר בו איך נמצא ימי הרצון דחדש חשוי, ומובן שכוונתי לא
רק בהנוגע אליו בעצמו כאיש פרטי, אלא והוא העיקר בהנוגע להשפעתו
על הרבים, אשר חונן בכח השפעה זה מההשגחה העליונה, ועליו להוציאו
לגילוי וכפועל, ובטה ימלא בהזדמנות הבאה.

בשאלתו איזה פרקים כתניא ומשאר ספרי חסידות לכלול
בהתכנית, = בסח יש אצלו, או ימצא אצל אנ"ש שבאה"ק ה"ו, הוצאות
האחרונות של התניא, חורה אור, דרך מצותיך, ושערי אורה, שבספרים אלו
ישנו מפתח ענינים שבו ימצא מענה על הנ"ל, בהנוגע להנושאים אודותם
כותב וכן בנוגע לנושאים חדשים כאם ירצה לכלול בהתכנית.

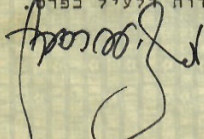
במ"ש אודות דרך לימוד, מובן שזהו הלוי כתכולת נפש
וכשרונות של כאו"א, וכן כמה ענינים מוקדש ללימודים, ולכן בדה יש
להחייץ דוקא עם אלו הנמצאים בסביבתו ומכירים אותו, ויפרט לפניהם
כל הפרטים הנ"ל.

ונקודה כללית השוה לכל נפש היא, שהן כנגלה והן כנסתר
צ"ל לימוד שלימוד לעיונא, כי גם הראשון חשוב הוא ביותר
ככדי לרכוש ידיעות די רחבות הן כנגלה והן כנסתר עכ"פ באופן שחיי.

ובמ"ש שהוא מהרגש ומתפעל ולאחרי שעה קלה עובר זה,
ובמילא מפריע לו בעבודתו, הנה אדרבה ההתרגשות וההתפעלות **מזכה**
לעצמם יש לנצלם בקדושה, ובמ"ש זה מפריע להתכוננות, מובן שאפשר לרסן
ההתרגשות וההתפעלות כשלומדים כפנים או כחבורה, שאז אהיות הכתב או
החברים **מאזינים** (תאמנען אפ) ואין מלחים לצאת ידי חובתו כשטחיות
בלבד, והעיקר בהנ"ל וכמו בשאר עניני קדושה, שצ"ל באופן דויגת, שאז
מובטחים אנו דמצאת.

מובן ג"כ שהתירוק של ע"ד העכוב עד עתה בעניני שידוך-
אינו, משביע רצון כלל וכלל, כיון שמצוה רבה היא ע"פ שו"ע ונוגע לכל
המצב והעולות האדם, וכנודע מרז"ל כל השרוי בלא אשה וכו' ונפרטו שם
כו"כ ענינים, והטעמים שכותב, הנה כרובא דרובא כאים להצדיק את העדר
המרץ הדרוש בענינים כאלו ובלשון רז"ל כאדם המחזר אחר אבדתו, ופשיטא
שאינו בשורותי אלה כוונתו להספת מוסר, אלא להעיר ולהאיר שמנכרת לעשות
בענין זה הכי נשגב במרץ הכי גדול ולדייק על העיקר ולא על הספל,
שאו מצילה השי"ח שגם הספל במציאות.

מוסג"פ העתק מכתבי כללי לר"ה העבר, שתקוהי שיוכל לנצל
אח תוכנו כפעולותיו בכלל, ומתאים לנקודות העילי בפרט.

המצפה לכשו"ס

"אל תהי מפליג לכל דבר"

בשנת תשח"י התעורר בי רצון עז לנסוע לרבי, וכתבתי לרבי שאני רוצה לנסוע אליו.

באחד הלילות חלמתי חלום מיוחד על הרבי; בחלומי ראיתי את הרבי עם חיוך רחב ופנים מאירות. הרבי אמר לי "שלום עליכם" והוסיף: "בנוגע להגעה לכאן "אל תהי מפליג לכל דבר" – קודם להסתדר בשידוך ואחר כך להגיע לכאן".

לאחר כמה ימים קיבלתי מהרבי מכתב תשובה שבו כותב הרבי "אל תהי מפליג לכל דבר" – שלא אגיע באמצע זמן הלימודים, וכן עניין השידוכין נוגע. הרבי ענה לי בדיוק באותן המילים שנאמרו לי בחלום!

הפר"ת"א

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן

ליוכאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

ב"ה י"ג אדר תשי"ח
ברוקלין

הו"ח אי"א נוי"נ מלאכתו מלאכת
סמי' מוה' שמואל שי'

שלום וברכה

במענה למכתבו מה' אדר והקדמו, בו כותב אודות אמו שתליט"א ובעת רצון יזכירנה על הציון הק' של כ"ק מו"ח אדמו"ר זצוקלה"ה נבגים ז"ע להטבה מצב בריאותה, וכיון שהמיתוש אודותו כותב הרי בזמנכם האחרונה התחילו להשתמש בסממני רפואה חדשים ואופני טפול חדשים, יש לשאול את הרופא המספל באמו תהי' באם שייך ל בנדון שלה, וכפי הנשמע כאן התחילו כ להשתמש באתיק תינו בעינים אלו.

במי"ש שהציעו לו להופיע במקומוה שונים בשם המיד, והרגיש בעצמו שעדין אינו ראוי לזה, ושהענינים אודותם דבר נפלאים הם ממנו וכו'.

בודאי למוחר להסביר שזהו מפתוי היצר ועיד המבוחר ברשימות כ"ק מו"ח אדמו"ר בהנוגע לתורה (ועדין גם בעינינו) שאפילו הגדול שבגדולים אין יכול למצוא הענינים עד תכליתם, שהרי ארוכה מאדן מדה ורחבה מני ים, ואפילו ה הפשוט שבפשוטים שבישראל יש לו חלק בתורה, ובמילא גם חבנה, ובפרט ה שהשגחה העליונה העמידהו בחינוך הכשר וטהור, הרי בודאי שניתנו לו האפשרויות למלאות התפקיד, אף שכמובן גם הוא בכלל בני ישראל שכולם נצטוו להיות הולכים מחיל אל חיל ומעלין בקדש, שזה עצמו תוכחה שעדין אינם ה השלימות, והסרים אפילו ה המצב ידום אחסול ה [מחרתו] ובלבד שיהי' ה זמן עבודה בעצמו ועבודה עם הזולת.

ישנם כאלו שמחזרים את יחסם לתפקידים-בזה שאינם ראויים מצד רגשי הלב וכיו"ב, אבל הרי ה הוראה קבל את האמת מפי שאמרו, אפילו אם הוא צודק בהאזר מצבו ה אדם קרוב אצל עצמו, ה מטה הדין לפעמים לימין אבל לפעמים גם לשמאל, וק"ל.

והנקודה החיונה בכל ענינים כגון דא, שאנן פעלי דימא אנן, וכמאמר הצמח צדק-להאיר, וכמי"ש ויקרא אלקים לאור יום, וכדרך הפועל שכארר הבע"מ מעי"ד על מלאכתו, בודאי ראוי הוא למלאכה זו, וגם אין מענינו של הפועל לחקור ולדרוש מפני מה לא בחר בע"ה בפועל אחר וכו' והנמשל מובן.

בברכה הצלחה בעבודתו בקדש בכל הנ"ל, ולבשו"ט גם בהנוגע למושפעי, ופשיטא בהנוגע לעצמו ובה כמובן בנקודה החיונה שמחזקת בעיני שיוכחים במרץ הדרוש ע"פ ציווי תומיק.

Handwritten signature

ובברכה לפורים שמה ולבשו"ט ה

נ.ב.

במי"ש אודות בקורו כאן, הנה אל תהי' מפליג לכל דבר, אבל מובן שלא באמצע זמן הלימוד-זמן המוכשר לזה, וכן נוגע גם ענין השידוכין. במלחו למע ע"י רילוג" דוקא יכול להתחנה גשמי מרוחני "הבי אור הוא בחתיבה עצמה: רילוג על סדר, הטבע, על האפשרי ע"פ סדר השתלשלות. והפעם "כמו שלדילוג (כפשוטו) זקוק לכה גדול יותר מאשר בהליכה מדרגה לדרגה, כן הוא בהתחנה הנ"ל. ונאה למודעי: שרגוה ישנם בדילוג; רילוג קפיצה וכו' ועיין לקו"ח שה"ש ע"ו, ב.

"שעת רצון היא שעת הכושר"

את הכיתות שלי לקחתי ללוד לי"ט כסלו כל שנה להתועדויות שונות.

כתבתי לרכי שהצעתי להנהלת הישיבה בלוד לתת תשומת לב מיוחדת לבוגרים של המחזור הראשון שקיבל תעודת בגרות (הי' זה ארבע שנים אחרי ייסוד הישיבה). כתבתי שאני מבחין אצלם בתנועה של 'ופרצת' וכדאי שהישיבה תשים לב לכך. הרבי כתב לי שאבוא בדברים עם הנהלת הישיבה, ואכן כך עשיתי. אחת התוצאות מכך היא שני בחורים שהגיעו לישיבה בלוד ואחר כך גרו בכפר חב"ד.

חפר-ת"ש
RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש
770 איסטערן פארקווי
ברוקלין, נ. י.

בי"ה, ג' כסלו תשי"ח
ברוקלין

הו"ח אי"א נו"נ רב פעלים
מלאכתו מלאכת שמים שמואל שי

שלום וברכה!
בשם אשר הנני קבלת מכתבו מכ"ז מ"ח, ואף שאינו מזכיר
עדין עומד בקישור עם פעילי צעירי אגו"ח בכל אותם העניינים
אודותם כותב, והרי נאמר ותשועה ברוב יועץ.

ומהנכון היי שיתדבר עם בי"כ הנהלת תומכי המימים
דלוד, בהנוגע להפרטים שמוזכר הקשורים בישיבת תו"ח דלוד.

שמחתי לקרוח במכתבו, ע"ד האפשריות דהשתתפות
תלמידי דיום הבהיר ימ' כסלו, והרי מכאן עד אז-די זמן להכנה
מחיימת כלשוננו במכתבו, וזכות הרבים מסייעתו לחוספת מיעהא דשמיא
להצליח בזה, ואפשר יש מקם לצרף לזה גם מושפעינו בעבר, וע"פ
הפתגם הידוע, בפעולת התוערות חסידות, כראית השתללות ויגיעה
בי"ה, כיון שעת רצון יושעה הכושר לתרשמות באופן שחיי פעולתה
ניכרת לכמה שבועות וחדשים לאחרי זה, וכמו שראו במוחש גם בעבר.

ויהי רצון שזכות בעל השמחה דיום הבהיר ימ' כסלו,
יעמוד לכ"א בתכ"י להצליח בעניינים הכלליים ובעניינים הפרטים,
שבכלל זב"ז תלוי, ובייחוד באלו שהוננו בכשרון לחינוך, והשפעה.

ברכה לבשו"ט בכל האמור וגם עניינו
העיקרי-פרטי בהנוגע לשידוך
[Handwritten signature]

RECEIVED
AMERICAN
EMERGENCY
COMMISSION
NEW YORK
JAN 10 1958

מתלמיד מופרע למנהל בית ספר

אחד מתלמידיי בישיבת נחלים הי' תלמיד מרקע מורכב שהיו לו קשיים רבים. אביו הביולוגי הי' אדם שאינו בריא בנפשו ל"ע, ואמו התגרשה ונישאה בשנית לאדם אחר שאותו הוא ראה בתור אביו.

התלמיד הזה הי' מופרע במיוחד ועשה צרות צרורות בישיבה. הצוות החינוכי החליט להוציא אותו מהמוסד, אך אני לא נתתי להם לעשות זאת ואמרתי להם שאני מקבל על עצמי לטפל בו.

כתבתי על כך לרבי, והמענה הי' שעלינו להטיל עליו תפקיד אחראי, כי כשמטילים תפקיד על אדם זה מחייב אותו, וזה יחזירו לתלם.

כך נהגנו, וכשהוא גמר את הישיבה עבר לישיבת בני עקיבא ברעננה ושם הי' מדריך והצליח יפה בהדרכה. בבוא העת הוא שרת בצבא, ולאחר מכן הלך ללמוד בקורס להכשרת מורים וסיים בהצלחה. הצלחתו גדלה כל כך שהוא הפך להיות מנהל בית ספר! כל זאת בזכות עצת הרבי שהחזירה אותו למוטב.

הפר-בני ברק

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליוכאוויטש

770 איסטערן פארקווי
ברוקלין, נ. י.

הווי"ח אי"א נו"כ מלאכתו מלאכת
שמים מוה' שפואל שי'

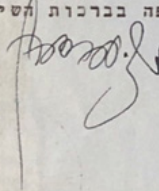
בי"ה, ט"ז סיון תשי"ט
ברוקלין

שלום וברכה.
מאשר הנבניקבלת מכתבו מי"א סיון, בקשת ברכה
פ"נ עבור הנער [redacted] שי'

בעת רצון אאזכירו על הציון הקי' של כ"ק מו"ח
אדמו"ר זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע, להמספרך לו מתאים לתוכן כתבו,

וכפי שמתאר מצבו במכתבו, יש מקום לומר, שאם היו
פעסיקים את הנער בענין שיכול להיות מנהיג מספיע וכיו"ב
(בדוגמא מטיבות שבת של ילדים קטנים ממנו באיזה שנים וכיו"ב)
הי' זה מוסיף בבטחה שלו וביציבות שלו, כיון שהי' רואה שמצליח
וישגם כאלה הנשמעים לקולו והדרכתו, וע"י הזזה זו, יש מקום
לומר, שכמה מהפרעות היו בשלונן מעצמן. ובודאי כמה אופנים ודרכים
ישנם לסדר קבוצה כהאמור וכיו"ב ולהמשיכו (ארייבני העין עם)
שירצה להנהיגה, וכשעושים בדרך הטבע הי"ז כלי לקבלת בקכות הסם
יתברך גם למעלה מדרך הטבע.

ובוהאי ימצא אותיות מסבירות ומתאימות, להסבירם (הה"ח)
שכל הוספה בעניני תורה ומצות מביאה הוספה בברכות השי"ת
בהמספרך לאדם ולביתו.

בברכה לבשו"ס

את כתב היד הזה אני מכיר!

אחד מתלמידיי בישיבת נחלים הי' שאול שיף – כתב פרלמנטרי של עיתון הצופה שהתקרב לחב"ד, ובזמן "מיהו יהודי" הגיש עזרה רבה מאוד.

פעם פגש אותי שאול שיף בשדה התעופה ושאל אותי לאן פני מועדות, אמרתי לו שאני נוסע לרבי. הוא ביקש ממני שאזכיר אותו אצל הרבי כי הוא זקוק לברכה, והצעתי לו שיכתוב פתק עם שמו ושם אמו ואזכיר אותו. הוא אכן שלח איתי פתק, והכנסתי אותו למזכירות.

כעבור שלוש שנים נסע שאול לרבי יחד עם עוד שני אישי ציבור חשובים. כל אחד מהם הגיש לרבי פתק עם שמו, שם אמו והתפקיד שלו. הרבי לקח מהם את הפתקים וענה להם על בקשותיהם. כשקרא הרבי את הפתק של שאול, אמר: "את כתב היד הזה אני מכיר".

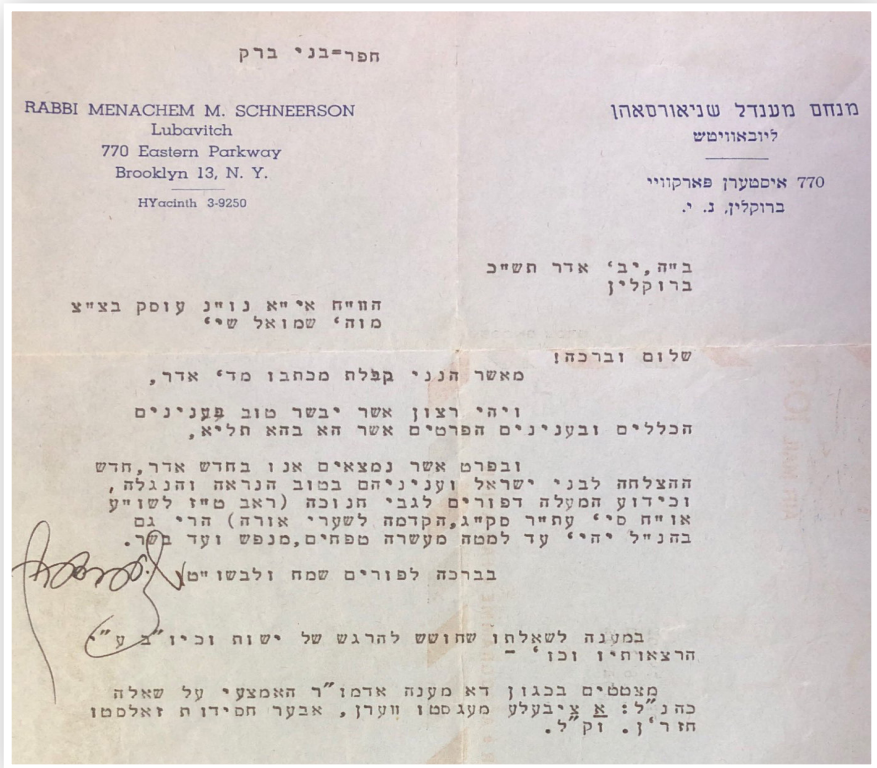
שאול הספיק לשכוח מכך ששלח לרבי פתק לפני שלוש שנים, וחשב שהרבי עושה חלילה "קונץ". הוא אמר לרבי שמעולם לא כתב לו, ולכן לא ייתכן שהרבי מכיר את כתב ידו. הרבי המשיך ואמר לו שינסה להיזכר, ואכן כעבור כמה רגעים הוא נזכר באותו הפתק ששלח איתי. הוא התפעל מאוד מכך שהרבי זוכר את צורת כתב היד שלו בין רבבות הפתקים שמקבל, ומאז אותו מקרה התקשר לרבי וסייע לחב"ד בעניינים רבים.

תהי' בצל ותחזור חסידות!

נוסף על עבודתי החינוכית, התחלתי באותה תקופה למסור הרצאות בערבי חב"ד. בשלב כלשהו התחלתי לחשוש שההרצאות הללו תפתחנה בי רגש ישות.

כתבתי על כך לרבי, והרבי ענה לי שבנידון דידן ידועה אמרתו של אדמו"ר האמצעי: "א ציבעלע מעגסטו ווערן, אָבער חסידות זאָלסטו חזר'ן" [=מותר לך להפוך ל"בצל", אבל חסידות תחזור].

מאיזה חלל זה מגיע?

המשכתי להרצות בערבי חב"ד שונים והוזמנתי להרצאות בקיבוצים. באחת הפעמים כתבתי לרבי דו"ח אודות ביקוריי בקיבוץ והרצאותיי, וצינתי שהם ביקשו שאבוא שוב ואבקר בבית הספר שלהם וכו', אך איני יודע אם להמשיך בכך או לא.

הרבי הביע תמיהה ואמר שזו סתירה מיני' ובי' שהלא בתחילה אני כותב על הצלחת הפעילות, ואחר כך שואל האם להמשיכה. הרבי כתב שהשורות הראשונות מגיעות מהחלל הימני שבלב, והשורות האחרונות מגיעות מהחלל השמאלי שבלב. וכמובן שעלי להמשיך בביקורים והפעילות, ושיהי' זה באופן של "יגעת ומצאת" – שהמציאה תהי' בהיסח הדעת, שלא לפי ערך היגיעה.

חפר-כחב"ד

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליוכאוויטש

770 איסטערן פארקווי
ברוקלין, נ. י.

הו"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ
מלאכתו מלאכת שמים מוה'
שמואל שי'

ב"ה, ח' מ"ח תשכ"ב
ברוקלין

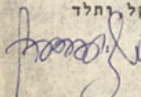
שלום וברכה!
לאחרי הפסק הכי ארוך נתקבל מכתבו מה' מ"ח.

ויהי רצון שבכל הענינים אודותם כותב ומהן העיקרים-עניני
הסמינר ובי"ס מקצועי לבנות, יתפתחו הענינים ויתרחבו הן בכמות והן באיכות,
ויעשו בזה, הוא ואלו המשתתפים עמו בהנ"ל, מתוך שמחה וטוב לבב, שהרי השמחה
פורצת גדרים מדידות והגבלות, שבמילא יתבטלו מניעות ועכובים גשמיים ורוחניים,
אפילו אלו המניעות שלכאורה יש להם אחיזה בטבע הדברים.

נעם לי לקרוא בסיום מכתבו אודות ביקוריו בקבוץ וכו' והרושם
הטוב שגרם שביקור שני' וכו' וכן ביקור לאחרי זה בבי"ס וכו' ומובנת
התמי' בקראי הכתוב תיכף לאחרי זה, האם עליו להמשיך וכו'-סתירה מני' ובי'!
אלא שלאמיתחו אין זה פלא, כיון ששורות הראשונות באות מחלל הימני שבלב, והסיום
מחלל השמאלי שהוא בטמיכות מקום, אף שרחוקים מן הקצה אל הקצה וגם הפכים
ונלחמים זע"ז, ובדאי ימשיך בביקורים ונסיעות ויצליח, ועד למדה כפי הודעת
חז"ל יגעת ומצאה, שהדיוק בזה ומצאת, לא רק בערך היגיעה אלא במדה שאין הדעת
מחייבה ובאה בהיסח הדעת שזהו ענין מציאה, וק"ל.

ולסיום מכתבו

השי"ח ימלא ימי הריגה של זוגתו תחי' כשורה ובנקל ותלד
זח"ק בעתה ובזמנה כשורה ובקל.
בברכה לבשו"ס בכל האמור

כינוסי הילדים

לקראת חג הפסח תש"כ כתבתי לרבי שאני רוצה לערוך כינוס של תלמידי בתי הספר באזור, בקשר לשנת המאתיים להסתלקות הבעש"ט.

הרבי שלח מכתב תשובה מהיר שבו התייחס לכל פרטי ההצעה ונתן הוראות שונות לכנס. ראשית, הרבי ציין שמכיוון שכפי שכתבתי יהי' חלק של נגינה בכנס, יש לוודא שזה יהי' רק על ידי הילדים והגברים. כמו כן, הרבי כתב שיש לערוך את הכינוס לילדים ולילדות יחד כדי שעניין ההפרדה יובלט, אך אם אי אפשר נערוך שני כינוסים נפרדים.

הרבי אף התייחס להצעתי אודות חלוקת ספר למשתתפים בכינוס בתור שי, והורה שנחלק קונטרס "מנחה מעריב" בצירוף שיחה שנאמרה לילדי קעמפ "גן ישראל" בתרגום ללשון הקודש, שכן היא מתאימה לילדים ויש בה פתגמים מכל הרביים.

חפר-בני ברק

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

כ"ה, ערב פסח הש"כ
ברוקלין

הו"ח אי"א נו"נ מלאכתו מלאכה
שמים מוה' שמואל שי'

שלום וברכה!

במענה למכתבו מט' ניסן,

נעם לי לקרות בו מההצעה לערוך כנוס של תלמידי
כיה"ס כפחוז שלו כקשר שנה המאחים להסתלקות הילולא של הכעש"ס,

ומוכן שכיון שמוזכר כזה גם נגינה, צריך להכטיח
(באווארענען) שתי' רק ע"י הילדים והגברים לכד, וק"ל

בהנוגע להפרדה, הרי באם שזה אפשרי, כדאי לעשות
הכנוס כבח אחת לילדים ולילדות, בכדי שירבלט ענין הפרדה, אבל
פשוט באם אי אפשר להכטיח הפרדה, ועוד יותר-קנין הנגינה, הרי
אין ברירה להנאי דאי אפשר בלא"ה-שהי' שני כנוסים.

כמ"ש אודות חילוק כחור מחנה, נמסר להמל"ח ע"ד
הקונטרס מחנה מעריב, וכדאי להעתיק השיחה דבגן ישראל כאן
ללה"ק, שמחאימה התלמידים=וח מגיל הנ"ל, והרי כאו בה פתגמים
מכל נשיאנו,

כעך רצון יזכירו אח אלה שכותב אודותם על הציון הק'
של כ"ק מו"ח אדמו"ר זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע להמסטרך להם, ויהי רצון
שיבשר טוב ככל האמור.

בברכה חת' פסח כש' ושמה לו ולב"כ שליט"א

נ.כ.

מחאים להענין נשלח המכתב
מכלי לחכות על החור.

ברכות הרבי להצעת השידוך ולחתונה

תפ"ח=ת"א

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON

Lubavitch

770 Eastern Parkway

Brooklyn 13, N. Y.

HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן

ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי

ברוקלין, נ. י.

בי"ה, ט' אייר תשי"ח
ברוקלין

הו"ח אי"א נו"נ מלאכתו מלאכת
שמים מוה' שמואל שי'

שלום וברכה!

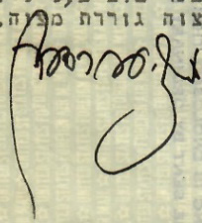
במענה למכתבו מכ"ג ניסן, והקודמיו, בו כותב ע"ד
הצעת הנכבדות עם מרה רבקה תחי',

ויהי רצון שיהי' בשעה טובה ומוצלחת ולבנין בית
בישראל בנין עדי עד, בית מסורתי חסידותי-כפי דרישת רבותינו
נשיאנו,

והרי דרישת צדיקים נשיאי ישראל, הרי זו גיב נתינת
כה סיוע ועזר תמידי-למילוי דרישתם במילואה,

ועוד זאת אשר זכות הרבים, שזכה והצליח לקרב לבם
לאבינו שבשמים של רבים מהנוער, שעל ידי השדלותו יחוסף בבנין
ביתם הם, הוספה ביראת שמים תורה ומצותי' תחוסף ברכות השי"ת
והצלחתו בהאמור.

ויהי רצון אשר תכה"י יבשר טוב בענייני הפרטים
ובעניינים הכלליים, אשר הא"הא הלי"א, ומצוה גוררת מצוה.

בברכה לבשו"ט

נ.ב.

בעת רצון יזכירו את אמו שתליט"א על הציון הק' של
כ"ק מו"ח אדמו"ר זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע להטבת מצב בריאותה
עד שתחזור לאיתנה, ויהי רצון שיהי' זה בעגלא דידין.

"ממלכת נשים בארץ הקודש"

הוראות הרבי אודות 'בית רבקה'

הקמת 'בית רבקה'

בתחילת דרכי ניהלתי את בית הספר של "רשת אוהלי יוסף יצחק" ביפו במקביל לעבודתי בנחלים, ובשנת תשכ"א קיבלתי את ניהול 'בית רבקה' ועזבתי את נחלים כדי להתמסר לעבודתי החדשה. אחרי חתונתי עברתי לנהל את בית הספר של "רשת אוהלי יוסף יצחק" בכפר סבא נוסף על ניהול 'בית רבקה'.

בשלב מסוים חשתי בקושי עצום לנהל שתי מוסדות, מה גם שבאותה התקופה אשתי שתחי' הייתה בהריון והרגישה לא טוב. כתבתי על כך לרבי, והרבי התייחס לשאלתי וענה: "בורא עולם ומנהיגו דורש עבודות ממנו שתיים האמורות", והוסיף בכתב יד קודשו "בכ"ס (בכפר סבא) ובסמינר". לא הייתה אז תחבורה מסודרת, ולמרות הקושי הייתי מטלטל בדרכים מדי יום לכפר סבא ומשם לכפר חב"ד.

בשנתיים שלאחר מכן התחילו עליות היהודים מצפון אפריקה – ממרוקו – לארץ הקודש. נסעתי יחד עם ר' אפרים וולף ל מחנה עליית הנוער ברמת הדסה, ובחירתי משם חמישים בנות שהיו אחר כך הגרעין של 'בית רבקה'.

כעבור שנים, ביחידות בשנת תשמ"ג, אמר לי הרבי: "אני רוצה שתבנה לי ממלכת נשים בארץ הקודש, אבל לא באופן של אינוואזיע [=פלישה], כדי שלא תבהיל את בית יעקב, אלא לאט לאט...".

הרבי אף התבטא שהוא צופה ל'בית רבקה' עתיד מזהיר. בתחילה, על פי שכל אנושי, לא הי' מובן כיצד יש ל'בית רבקה' "עתיד מזהיר" כשישנן רק שבע תלמידות הלומדות בקרוואן קטן. אך כעבור זמן המוסד התפתח וגדל וברוך ה' ברכת הרבי התקיימה במלואה.

חפר-בני ברק

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מונח מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

ב"ה, כ"ח תשרי תשי"כ
ברוקלין

הו"ח אי"א נו"נ מלאכתו מלאכת
שמים מוה' שמואל שי

שלום וברכה.

מאשר הנני קבלת מכתבו מכ"ד תשרי, ובסח בינתים
נתקבל המענה שלי על מכתביו הקודמים, וכסובן שמחתי במיוחד
לכתבו אודות ~~השקור~~ ^{השקור} מהסמינר וכו'. ויהי רצון שתלך ההשבה הלך
והוסיף הלך ואור, והרי דרישת והכרה השעה היא, ולקשרו ~~על דעתו~~ ^{לדעתו} ~~לפי~~
עם מצב זוגתו תחיל, ^{בדאי} בסוה בורא עולם ומנהיגו, הדורש ~~עזרה~~ ^{עזרה}
האמורה, ~~עקרויטנה~~ ^{עקרויטנה} הבטחות תורה"ק תורת חיים, להוסיף בברכה לכל
אלו המשתדלים בכגון נדא, ואצפה לבשו"ס בעניינים הכללים והפרטים,
אשר אצל בני ישראל יחדיו יהלכו.

וכיון שנמצאים אנו בימי סיום וחותם חדש תשרי
הוא חדש השביעי, אשר כולו (ולא רק הימים טובים שבו) נקרא
שביעי, וכפידוש רז"ל, מושבע בכל טוב, וידועים דברי רבותינו
בשיאשו, אשר חדש כללי הוא לכל השנה, וממשיכים עניינו בכל
ימות השנה,

הנה כן יהיי בענייניו הוא, להמשיך מהברכה והטובה
חדש זה על הימים הבע"ל מתוך שמחה וטוב לבב, ולהוסיף
בפעולות טובות, וגם על הזולת להשפיע בזה.
בברכה לבשו"ס בכל האמור

שמחה כביום שטוף שמש

באחת היחידויות שהיו לי אצל הרבי, לאחר תקופה קשה של ניסיונות בעבודה, באתי לרבי וקצת העזתי לפרוק את אשר על לבי.

הרבי הסתכל עלי ואמר: "אין א פארוואלקענע טאָג זאָל דיר זיין בשמחה אזוי ווי אין אַ זון שײנענדיקע טאָג" [= אצלך צריך להיות שביום מעונן תהי' בשמחה כמו ביום שטוף שמש].

הזהירות זוהרת

בהזדמנות נוספת סיפרתי לרבי על עניין מסוים, והרבי נתן לי ברכות להצלחה. לאחר מכן הרבי שאל אותי: "מי מפריע לך?" עניתי: "שאור שבעיסה..." המשכתי ואמרתי לרבי שמכיוון שמהבוקר עד הערב אני עסוק בעסקנות, אין לי זמן ללמוד.

הרבי ענה לי בסגנון ומנגינה של מאמר: "חז"ל אומרים: 'לעולם יהא אדם זהיר בתפילת המנחה שהרי אליהו לא נענה אלא בתפילת המנחה'. מהו המיוחד בתפילת המנחה? במהלך היום כשהשמש בתוקפה – ענייני הגוף הגשמי בתוקפם, האדם מתרוצץ ועסוק בחומריות העולם. ואז מגיע זמן המנחה, והאדם מנתק את עצמו מענייני העולם ומתפלל. הזהירות הזו – 'לעולם יהא אדם זהיר' – זוהרת".

הרבי המשיך והורה לי: "בוודאי במשרד שלך יש שתי דלתות; דלת אחת שמשם נכנסים התלמידות וההורים, והדלת השני' – דלת פנימית מחדר המזכירה לחדרך (ואכן כך בדיוק הי'). בכל יום, בשעה אחת וחצי, כשהלימודים מסתיימים, תסגור את שתי הדלתות ותלמד שעה אחת".

מתי להוציא תלמידה?

מעשה שהי' ב'בית רבקה' ואחת התלמידות יצאה בשבת לפרדס הסמוך למוסד וקטפה תפוזים. הייתה זו חציית גבול של חילול שבת ממש, וחשבתי שמן הראוי להוציא אותה מהמוסד.

שתי מדריכות שעבדו אז בפנימיית בית הספר ניגשו אלי ושכנעו אותי שאשאיר אותה. הן הבטיחו להיות אחראיות על הטיפול באותה התלמידה, ואכן ברבות הימים היא הקימה בית חסידי למופת.

באותה הזדמנות כתבתי מכתב לרבי ובו פירטתי את המעשה ושאלתי האם נכון להוציא את התלמידה הזו מהמוסד. הרבי ענה שמאשר את דברי המדריכות ואין לסלק אותה מבית הספר.

לאחר מכן, כשהייתי ביחידות אצל הרבי, שאלתי כיצד אדע מתי אני יכול להוציא תלמידה מבית הספר כשהיא מפריעה מבחינה חינוכית.

הרבי אמר לי: "על שאלה זו לא אענה לך, אך תדע שכל בת היא חולי' בשרשרת הזהב הרצופה שמתחיל בשרה, רבקה, רחל ולאה, ואם אתה מרגיש שאתה יכול לנתק את השרשרת..."

בהזדמנות נוספת הרבי ענה במכתב על מקרה אחר: "יחיד ורבים – הלכה כרבים". כלומר אם זו מישהי שמפריעה לרבים אזי הרוב עדיף, ואפשר להוציאה מהמסגרת.

המכתבים שהתקבלו באחת

לאורך כל השנים, זכיתי לקבל מכתבים שבהם הדרכות מפורטות מהרבי אודות 'בית רבקה', אך בשנים תשכ"ב – תשכ"ד הייתה תקופה שבה לא זכיתי לקבל מכתבים מהרבי. הדבר הפליא אותי והכאיב לי, וביקשתי מהרה"ח פאלע כאהן, שעמד לנסוע לרבי, להתעניין לסיבת הדבר.

ר' פוליע נסע, וכשחזר הראה לי את נוסח הפתק שכתב לרבי, וזה לשונו: "קבלתי מכתב מהר"ש חפר מנהל הסמינר והמקצוע בכפ"ח ומתאונן שקרוב לשנתיים שאינו מקבל מכתב מפורט מכ"ק אד"ש, ואינו יודע אפילו באופן כללי את היחס של כ"ק שליט"א להעבודה הנעשית בסמינר, הן לחיוב והן לשלילה, מה טוב ומה טעון שיפור, והרגשתו זאת, שאינו בקשר ואינו מקבל את ההדרכה המתאימה, מפריעה לו בעבודתו".

בתשובתו הקיף הרבי את המילים במכתבו: "שאינו מקבל מכתב מפורט" וענה: "לא רק הוא – כ"א כו"כ ואי"ז שייך ותלוי בו – כ"א מסיבות שאינן שייכות לו ולהסמינר כלל וכלל. וימשיך בעבוה"ק שלו מתוך שמחה וט"ל. וגורם נח"ר רב ובודאי עוד יוסיף ויעלה בקודש וה' יצליחו".

גם לאחר שקיבלתי את התשובה הרגשתי שיש דברים בגו, ואז עלתה במוחי המחשבה שהסיבה לכך שהרבי אינו עונה קשורה לכך שבגיליונות המכתבים (בלנקים) החדשים שהדפסתי עבור המוסד, הוספתי גם את המילה "תיכון". החלטתי אפוא שמהיום אני גונז את הגיליונות הללו, ותמורתם אדפיס גיליונות חדשים שבהם כתוב "על יסודי" במקום "תיכון". בגיליונות החדשים אשתמש גם במכתביי אל הרבי.

כך עשיתי, ולהפתעתי הרבה מיד לאחר המכתב הראשון שכתבתי על הגיליון החדש, נתקבלו לפתע אחד עשר מכתבים מהרבי הנושאים תאריך ישן מהתקופה הקודמת.

"איני יודע כיצד, אך לא יחסר!"

בשנת תשכ"ד הייתי ביחידות אצל הרבי, והרבי אמר לי שהוא מעוניין שאני אהי' זה שיתעסק בהקמת שלוחה של ה'בית רבקה'. הרבי הסביר שהמקום החדש יהי' באזור כפר חב"ד, אך לא בסמוך מדי (עד אז 'בית רבקה' הי' בכפר חב"ד א', ואז התחלנו להתעסק בבניית כפר חב"ד ב').

אני הבעתי הסתייגות ואמרת לי שאתה יודע מפיך. כיצד אקבל על עצמי פרוייקט כזה?

"רבי", אמרת, "אין לי ניסיון בדברים כאלו!"

הרבי לא התרגש מדברי... הרים את ידיו הקדושות ואמר: "איך זעה נישט קיין אנדערן" [=איני רואה מישהו אחר...]. הרבי המשיך בצרור עצות וברכות, כדי שלא אתקל בבעיות תקציביות.

כששאלתי את הרבי מאיפה אקח כסף לכך, הרבי הרים את ידיו הקדושות ואמר: "בעצמי אינני יודע מהיכן, אבל לי ברור שלך לא יחסר כסף. שז"ר יעזור, וולפסון יעזור וכו' (הרבי מנה שמות של כמה אנשים)..."

בהזדמנות נוספת שבה התלוננתי על המצב הקשה הרבי ענה לי: "הלא כבר מילתי אמורה של'בית רבקה' עתיד מזהיר ביותר".

כמות או איכות?

בשנת תש"כ הייתי ב'יחידות' שבה הרבי התחיל לדבר על 'בית רבקה' והתבטא: "לבית רבקה עתיד מזהיר ביותר". הרבי אז דיבר אודות עבודת החינוך, והסביר את העניין של כמות מול איכות.

ביחידות זו אמרתי לרבי שמטבעי אני מדריך נוער, ולא מנהל מוסד חינוכי. אני מעדיף מוסד קטן ואיכותי שבו אפשר לתת לכל אחד את החינוך האישי והמתאים עבורו. הרבי ענה שהיום המצב שונה, ואנחנו שואפים לכמות שנושאת בתוכה את האיכות.

הרבי נתן לכך שתי דוגמאות: הדוגמא הראשונה היא מפצצת אטום – כדי שהפצצה תשתחרר נדרשת כמות עצומה של חומר, ואז בכוח הפצצה להרוס את העולם. לעומת זאת, אצל יהודי, אם הוא ב"ביטול" – הוא מבטל את החומר שבעצמו, הוא משחרר כוחות נפש כאלה שבכוחם לבנות את העולם.

הדוגמא השני' היא ממניין – תשעה גאונים, אף אם הם גאוני עולם, אינם יכולים להשלים מניין לדבר שבקדושה. לעומת זאת, עשרה עגלונים, יהודים פשוטים, הם מניין ויכולים לומר "קדושה" ו"ברכו".

זאת אומרת, שהתוספת של אחד בכמות יוצרת שינוי גם באיכות, ומוסיפה באיכות שלא בערך. לכן, המשיך הרבי, ככל שתגדיל את המוסד בכמות, תקבל איכות שלא בערך. לאחר מכן הרבי הוסיף לתת הוראות עבור המוסד, ובין הדברים ציין שרצונו שהכנות תהיינה פעילות.

שליחות מחייבת

אחרי מלחמת ששת הימים 'בית רבקה' התפתח ועבר שינויים; פתחנו חטיבת ביניים עם שתיים עשרה כיתות, והסמינר הפך מדו-שנתי לתלת-שנתי – הכול כמובן בהסכמת ובברכת הרבי.

באותה תקופה משרד החינוך הציב תנאי קבלה למורות לחטיבות הביניים, שלפיו הן נדרשות להיות בעלות השכלה אקדמית (אוניברסיטאית). מכיוון שרצינו מורות משלנו, התעורר צורך לשלוח תלמידות לאוניברסיטת בר-אילן או לאוניברסיטת תל-אביב כדי שתהיינה להן התעודות המתאימות.

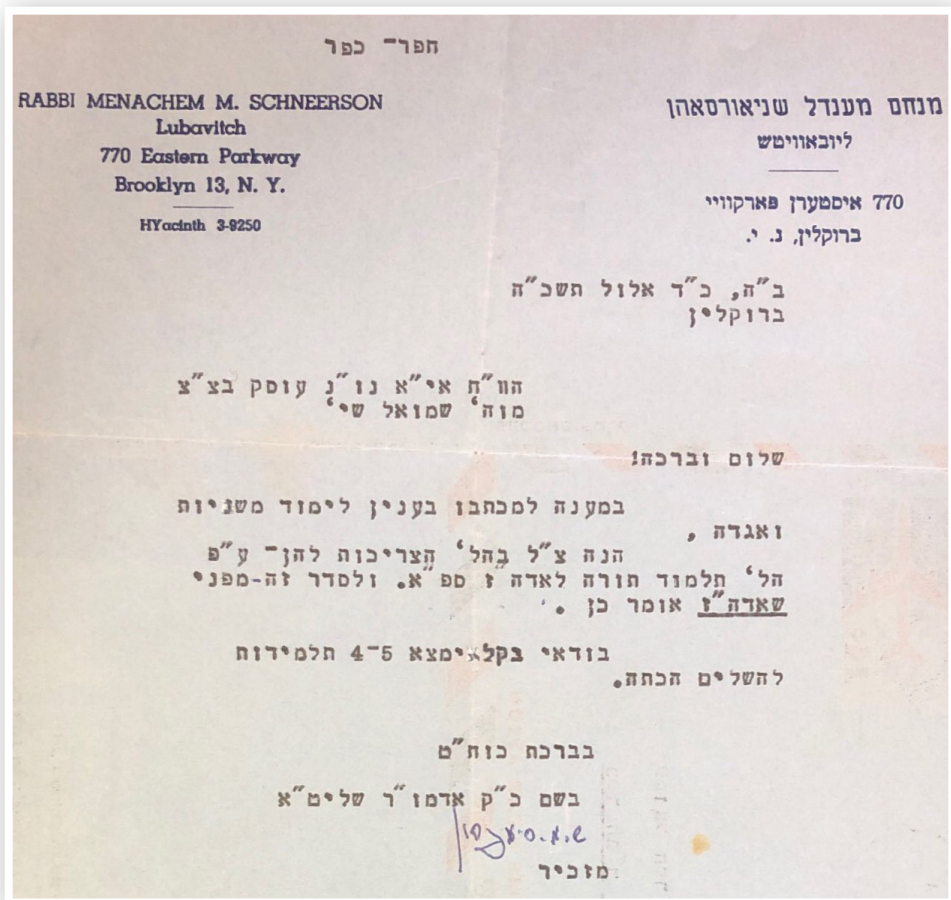
באותה תקופה, כשהייתי אצל הרבי, הצגתי בפני הרבי את המצב, ואמרתי לרבי שיש לי כמה מועמדות – בנות טובות ואיכותיות – האם נכון לשלוח אותן, ואם כן לאיזו אוניברסיטה מבין השתיים?

הרבי ענה: "תשלח אותן, אבל שהן תדענה שהן לא הולכות לשם ללמוד כי הן רוצות ללמוד. הן השלוחות שלך, וזה מחייב אותן בכל דבר ודבר". הרבי הוסיף שיש לשלוח אותן לאוניברסיטת תל-אביב, כדי לא לתת "היתר" לבר-אילן (שם הן עלולות להיטמע יותר ולא להרגיש שליחות).

מפני שאדמו"ר הזקן אומר כן!

בהזדמנות מסוימת שאלתי את הרבי האם נכון שהתלמידות תלמדנה משניות ואגדה. הרבי ענה שהלימוד צריך להיות בהלכות הצריכות להן כפי שאדמו"ר הזקן אומר, ושזה יהי' מפני שאדמו"ר הזקן אומר כן, ולא מטעם פניות אישיות.

אדמה יהודית אינה תחת בעלות נוכרית!

בשנים ל"ד-ל"ה, כשבנו את הקמפוס של 'בית רבקה', מר אליעזר שמואלי, מנכ"ל משרד החינוך והתרבות, סייע לי בקבלת הבניין לבית הספר העל-יסודי. באותו הזמן תורם מארה"ב שלח משאית מלאה בדולרים, והוחלט שבכספים אלו יבנו את חטיבות הביניים בארץ, וכך גם אנחנו קיבלנו כסף לבניית בניין בית הספר.

ממשלת ארה"ב פנתה אז בדרישה לסוכנות היהודית שהקרקעות שנבנו עליהם המוסדות האלה (כ-200 בתי ספר על-יסודיים) יירשמו כשייכות לסוכנות היהודית. זאת משום שאסור לממשלת ארה"ב לתת צדקה לישות מדינית. מר שמואלי רצה שנרשום את הקרקע של כפר חב"ד ב' (100 דונם) על שם הסוכנות היהודית והרבי התנגד לכך, משום שלא ייתכן להעביר אדמה יהודית לרישום תחת בעלות נוכרית...

מר שמואלי התרגז מאוד ואמר שזה עלול לגרום לסכסוך עם ארה"ב. אמרתי לו: "אפתור לך את הבעי'; תוריד את הבניין הזה כך שהוא לא יהי' קיים, וכך לא נצטרך לרשום אותו".

הוא התרגז אמנם, אך ידע שלרבי יש עקרונות ודבר לא ישנה את ההחלטה. ואכן, 'בית רבקה' הוא המוסד היחיד בכל הארץ שהקרקע שלו לא נרשמה תחת רשות הסוכנות היהודית! כעבור זמן, כשהגיע שר החוץ מארה"ב לביקור, הכנו שלט מיוחד בחזית הבניין שבו הי' כתוב שהבניין נתרם בעזרת ממשלת ארה"ב, וכך העניין הסתדר והכל בא על מקומו בשלום.

בצילא דמה'ימנותא

התוועדיות, יחידויות ושליחויות מיוחדות מהרבי במהלך השנים

הצ'רטר הראשון – תשרי תשכ"א

בשלהי שנת תש"כ ר' יצחק מענדל ליס מכפר חב"ד ארגן צ'רטר לנסיעה לרבי לחודש החגים, וזכיתי להיות חלק מהאורחים שהגיעו בצ'רטר הזה. הייתה זו הפעם הראשונה שנסעתי לרבי.

הגענו שבוע לפני ראש השנה תשכ"א, והיו לנו פעמיים יחידויות כלליות: אחת הייתה כשהגענו, והשני' הייתה לאחר החגים – יחידות "צאתכם לשלום".

בין כסה לעשור – הוא כבר ייפול מעצמו...

ראש השנה הגיע, ואני הרגשתי שאיני יכול להתרגל לכל הסדרים ב-770... הצפיפות והאווירה מסביב היו לי זרים ומוזרים. הרגשתי כמו אדם שנופל מעץ גבוה... כל כך השתוקקתי להגיע לרבי, ועכשיו, כשאני כאן, אני לא יכול להיקלט ולקבל כראוי. לא הי' לי עם מי להתייעץ בנידון. אמנם הצלחתי להבחין באכזבה גם אצל אחרים, אך הם השתדלו לא להראות זאת כלפי חוץ.

בין כסה לעשור היו שלושה לילות רצופים שבהם התקיימו יחידויות פרטיות החל משמונה בערב. בלילה הראשון נכנסו רבנים, ובלילה השני נכנסו עסקנים. נעמדתי בתור בשמונה בערב ותורי הגיע בשבע ועשרה בבוקר...

כשנכנסתי ליחידות הרבי קיבל אותי בחיוך. הגשתי לרבי פתק שבו כתבתי לרבי רק עניין אחד: "היות שרציתי מאוד להגיע לרבי, ועתה אני מרגיש שההתקשרות נמוגה. אני לא מרגיש קשר נפשי, הציפי' הגדולה שלי הביאה לאכזבה, ואין לי מה לשאול...".

שאלתי רק שאלה אחת: לדוד של אשתי – משה זליבנסקי – יש בעי' של קטרקט בעיניים והפרופסור המטפל בו קבע לו תאריך לניתוח באמרו שזה הסיכוי היחיד להציל את מאור עיניו.

הרבי לקח את הפתק ואמר לי: "בנוגע למה שאתה כותב אודות התקשרות – הרי חז"ל אמרו: 'כל הגדול מחברו יצרו גדול הימנו'. באת למקום שיש בו כמה עשיריות ומאות של חסידים ואנשי מעשה, ובמילא גם היצר הרע הוא גדול... אל תשים לב אליו, גם בענייך הפרטיים, והוא כבר ייפול מעצמו".

הרבי הרים את עיניו הק' ונתן בי מבט חזק וחיוך בלתי ניתן לתיאור. הרגשתי שזו הייתה היחידות שלי. לאחר מכן הרבי המשיך וענה לי על שאלתי: "מה שאתה כותב בקשר למשה זליבנסקי – ענו לו כבר".

יצאתי מהיחידות ולא ידעתי איך לעכל את העניין. סיפרתי זאת לאחד המשפיעים והוא אמר לי שגם לו הייתה את אותה ההרגשה, אך הוא לא העז לכתוב זאת לרבי.

כשחזרתי ארצה, מסרתי למשה זליבנסקי את דברי הרבי, ואמרתי לו שוודאי קיבל תשובה, אך הוא אמר שלא קיבל דבר. כשהגיע יום הניתוח הבנו את כוונת הרבי במילים "ענו לו כבר", שכן ארע נס, והכל נעלם מעצמו בלי צורך בניתוח!

מוצאי יום כיפור – ההזדמנות שהוחמצה

במוצאי יום כיפור, אחרי קידוש לבנה, הרבי נכנס ל-770 ועלה למעלה לדירה של הרבי הקודם. בדירה היו כמניין אורחים שהוזמנו לכל סעודות החג. כשהרבי נכנס פניו האירו באור מיוחד.

אחרי שהרבי נטל את ידיו הק' לסעודה, הרבי התיישב ואמר: "עד עתה אנחנו ביחד עם יהודי ארץ ישראל (בראש השנה וביום כיפור החג הי' אותו מספר ימים כמו בארץ ישראל – יומיים ויום אחד) – אם ה' יעזור ומשיח יבוא, אז בסוכות כבר

נהי' ביחד עם כל ישראל".

הרבי המשיך בחיך: "ב'פייפער' [=עיתון] קראתי שהגיעו לכאן חמישה רבנים להיות איתי בחג, שיפסקו שאמנם כן ההלכה ואנחנו נהי' יחד בארץ ישראל". אחד הרבנים הנוכחים אמר: "וכי אנו צריכים להסכים? מי אנו שנסכים? שהרבי יסכים!".

רב אחר אמר בשקט ש"מסכימים עם הרבי" אבל זה הי' בקול ענות חלושה... בסוכות, בסעודת היום בסוכתו של הרבי, נכח גם אותו הרב. בתחילת הסעודה הרבי פנה אליו ואמר לו: "אני רואה עליך שיש לך שאלות, אז למה לך לחכות עד סוף הסעודה, וזה יטריד אותך באכילה ושתי'?" תשאל עכשיו". הרב אמר: "רבי, כולנו מסכימים שהוא יבוא עכשיו", והרבי ענה לו: "הייתה לכם הברירה במוצאי יום כיפור..."

סוכות – המשקפיים לראיית האושפיזין החסידי

בסעודת החג בערב יום טוב ראשון של סוכות הרבי פנה לר' יעקב כץ וביקש ש"יספר את הסיפור שלו". ר' יעקב כץ זכה להתארח גם בסוכתו של הרבי הריי"צ, והוא סיפר שבפעם הראשונה כשהגיע אל הרבי הריי"צ לסוכות שאל אותו מדוע חב"ד אין אומרים את האושפיזין כמו אצל שאר העולם.

הרבי הריי"צ ענה לו: "לנו יש האושפיזין שלנו", והחל להראות לו בתנועות יד על מקומות מסוימים בסוכה: "כאן יושב הבעש"ט, כאן הרב המגיד, כאן אדמו"ר הזקן...", וכך מנה את כל הרביים עד לרבי הרש"ב.

כשר' יעקב כץ סיפר זאת, הרבי הי' רציני במיוחד ומבטו הי' מונח על כסאו של הרבי הריי"צ. לאחר מכן הרבי הורה שינגנו את ניגון שלוש תנועות.

אחד הנוכחים פנה לרבי ושאל: "רבי, מנין לוקחים את המשקפיים לראות אותם?" הרבי ענה לו: "הבעש"ט אומר ש'במקום שרצונו של אדם – שם הוא נמצא', ובמילא אם רוצים – מצליחים".

השואל המשיך ואמר: "אבל זה לא נאמר לאנשים כערכנו..."

פניו הק' של הרבי הרצינו, והרבי אמר לו: "למה לך לצמצם מילה של הבעש"ט?"

שבת בראשית – יחידות בלתי מתוכננת

בשבת בראשית הייתה התוועדות של שבת מברכים בצהריים, ואחר כך בערב הייתה התוועדות "צאתכם לשלום". את סעודת השבת סעדתי בביתו של הרש"ג ביחד עם חמותי – אחותו של הרש"ג שהגיעה איתי. באותה התקופה אמו של הרש"ג – מרת שיינדל גורארי', שהתה בבית חמותי (מרת סאניא רזנבלום – בתה), והייתה חולה בדלקת ריאות קשה.

בשעת הסעודה הרש"ג אמר לי שקיבל השבוע מברק מהארץ שבו כתוב שמצבה של אמו לא קל, ומן הראוי שאכנס אל הרבי ואשאל אותו אם כדאי שחמותי תיסע הביתה, כדי שאם חלילה יקרה משהו לא יהיו לה נקיפות מצפון על כך שהפקירה את אמה כביכול בגלל הנסיעה.

שאלתי אותו כיצד אכנס אל הרבי, והוא אמר לי שבזמן התוועדות "צאתכם לשלום", כשהרב חודקוב נואם את נאום הפרידה, ארד למטה לקומה הראשונה ושם נמצאות הרבנית חי' מושקא ואחותה (אשתו של הרש"ג). אני אבקש שאחת מהן תכנס לרבי ואשאל האם כדאי שחמותי תיסע עכשיו או בעוד שבוע עם הצ'רטר.

כך עשיתי. ירדתי לקומה הראשונה ודפקתי בדלת. הרבנית יצאה וסיפרתי לה את פרטי העניין. היא ירדה לחדרו של הרבי, ואני נשארתי עומד על המדרגות.

הרבנית נכנסה לחדרו של הרבי וכעבור דקה יצאה עם חיוך על פני' ואמרה לי: "ראביי חפר, אני לא הבנתי את מה שאמרת. אולי תכנס בעצמך אל בעלי ותאמר לו..."

ניתן לתאר את תחושתי באותם הרגעים. לא הייתי מוכן כלל להיכנס לרבי... אך דלת החדר הייתה פתוחה וראיתי שהרבי יושב ומחייך. לא רציתי לתת לרבי לחכות אז נכנסתי. הרבי פנה אלי ושאל: "שבוע טוב, מה העניין?"

סיפרתי לרבי את מה שהרש"ג אמר לי, והרבי ענה לי: "אני יודע על כך, והלא הוא פנה אלי ואני נסעתי על האוהל! נו, נכנס שבוע חדש, ויהיו בשורות טובות".

הרבי הורה שלא נאמר לחמותי דבר, ושהיא לא תיסע כעת. כמו כן, הרבי אמר לי שאם אני רוצה להיות שקט – שאצלצל למחרת הביתה ואשאל מה נשמע.

באותם הימים לדבר בטלפון מארה"ב לא הי' דבר קל, אך למחרת טלפנתי לביתי ואמרו לי שברוך ה' המצב יותר טוב. באותו ערב נכנסתי ליחידות השני' שלי – יחידות "צאתכם לשלום" ארוכה שנמשכה כשעה. במהלך היחידות הרבי שאל אותי: "שמעתי מגיסי (הרש"ג) שאתה דיברת. עם מי דיברת?". התביישתי מאוד שכן בטלפון הקולות נשמעו דומים, ולא ידעתי אם דיברתי עם אשתי או עם אחותה – גיסתי... אמרתי לרבי שאיני יודע, והרבי פרץ בצחוק... ביחידות זו קיבלתי הוראות רבות מהרבי בעניינים כלליים.

לא לדעת, להרגיש!

בשנת תשכ"ד נסעתי לרבי לחג השבועות.

בליל יום-טוב ראשון באחת בלילה הרבי יצא מחדרו הק' ל'זאל הגדול' ואמר מאמר, וביום-טוב שני הרבי התוועד שעות ארוכות. לקראת סוף ההתוועדות הרבי לקח לידו את הגביע שלו ונתן ברכה עבור יהודי רוס'. ציבור הנוכחים בהתוועדות קיבל זאת באדישות, ולא ענו אמן כפי שהרבי רצה.

לפתע, הרבי לקח את הגביע ודחף אותו. היין נשפך, ואז הרבי לקח את המפיות שהיו על השולחן, קימט וזרק אותם. הרבי קם מהכיסא, דחף אותו, ואמר: "מה אני הייתי צריך שלוש עשרה שנה לשבת על הכיסא הזה? הלא ברגע אחד יכלו להיושע חצי מיליון, מיליון, שני מיליון יהודים...!"

אחד החסידים לקח מיד גביע ואמר: "רבי, לחיים!". הרבי עשה תנועת ביטול בידו הקדושה ואמר: "כל השנה אתה לא נותן לי מנוחה כדי שארשה לך לומר 'לחיים' על גביע גדול, ועכשיו אתה אומר 'לחיים' על גביע קטן?". ראו במוחש ששום פעולה לא עזרה לתקן את העניין...

לאחר מכן הרבי שאל אם יש במקום ילדים לפני גיל בר-מצווה. היו כמה ילדים שישבו מתחת לשולחן ההתוועדות, למרגלות הרבי. הרבי אמר להם שיעלו לבימת ההתוועדות, והרבי התחיל לרקוד ולשיר עם הילדים במשך כעשר דקות את הניגון "הושיעה את עמך".

במוצאי יום-טוב נכנסתי ל'יחידות' לרבי, והרבי אמר לי שיש לו בקשה אלי; שבדרכי ארצה אסע דרך פריז, ואעצור שם לעשרים וארבע שעות, לא יותר. שם

יבואו לקבל אותי בשדה התעופה (הרבי אף הורה לי להיפגש שם עם שני אנשים שהיו ביניהם חילוקי דעות חינוכיים, ולגשר ביניהם).

כשהייתי שם, נכנסתי לישיבה בכרינואה להתוועדות, כדי לספר להם מה שהי' אצל הרבי בשבועות. לאחר מכן שאלתי את המשפיע, ר' ניסן נעמנוב: "מה רצה הרבי מאתנו? הלא זו הייתה שעת רצון למעלה, תוך דקה יכלו להיוושע... מנין אנחנו צריכים לדעת שזו שעת רצון למעלה?"

ר' ניסן ענה לי אז במשל: "תאר לך אימא שיש לה בן יחיד שנסע לקצה העולם, לאוסטרלי'. המרחק ביניהם גדול ודרכי התקשורת הם לא כמו היום. והנה, הבן הזה חלה ומצבו לא טוב. האימא מרגישה את זה כי היא קשורה לבנה היחיד! אף על פי שהיא לא יודעת על כך, היא מרגישה שמהו לא בסדר.

לדעת שישנה שעת רצון למעלה – זאת רק הרבי יודע. אבל לרבי כואב שאנחנו לא קשורים ליהודי רוסי' עד כדי כך שנרגיש שקורה משהו, שצריך להיות משהו... לדעת – איננו יכולים, אבל אפשר להרגיש..."

קטע מהתוועדות יום ב' דחג השבועות תשכ"ד

...התחלת עשרת הדברות (שהם ההתחלה דמ"ת) היא בפסוק "אנכי הוי' אלקיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים גו'".

ובכל שנה חוזרת ומתעוררת הכרות הקב"ה – "אנכי גו'" – בכל התוקף, עם הקולות והלפידים כו', כפי שהיתה בשעת מ"ת, ועוד באופן נעלה יותר – כמבואר באגה"ק ש"בכל שנה ושנה .. יורד אור חדש עליון יותר שלא הי' מאיר עדיין מימי עולם, וכמובן גם מהציווי "מעלין בקודש", וכיון ש"מה שהוא עושה הוא אומר לישראל לעשות", הרי מובן שכן היא גם ההנהגה למעלה, שבכל שנה ושנה "מעלין בקודש", וביתר שאת – בנוגע להכרזה ד"אנכי גו'".

אמנם, כל זה צריך להיות נמשך בפשטות הענינים, כפי ש"אין מקרא יוצא מידי פשוטו":

הקב"ה מכריז, שכל בני הנמצאים בכל מקום ומקום, בתפוצות ובארץ ישראל, ובפרט אלו הנמצאים ב"מצרים", מיצרים וגבולים כפשוטם, שגם הגוף ונה"ב שלהם שואגים שהם נמצאים ב"מצרים" – מוציא אותם הקב"ה ממצרים וגבולים אלו.

וכיון שכן, הרי יום זה של חג השבועות, היום שבו מכריז הקב"ה "אנכי הוי' אלקיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים" – יש לנצל אותו כדי לפעול שהענין ד"הוצאתיך מארץ מצרים" יבוא לידי גילוי, למטה מעשרה טפחים כפשוטו, באופן שהכל יראו וירגישו זאת, כפי שבמ"ת היו כל הענינים בגילוי – "וכל העם רואים את הקולות", ועד – "זירא העם וינעו".

ובפשטות – שאחינו הנתונים בצרה ובשכי', ובפרט במדינה ההיא, יצאו בחסד וברחמים מן המצר אל המרחב, עם כל הפירושים שבדבר, ועד לבחי' מרחב העצמי, ולמטה מעשרה טפחים.

[כ"ק אדמו"ר שליט"א אמר "לחיים" על כוס מלא, ורמז שגם המסובים יאמרו לחיים (באמרו "נו, נו"...), וכשנשארו באדישות, נענע כ"ק אדמו"ר שליט"א ידו הק' בתנועה של אי-שביעות רצון, ופניו נעשו מאויימות, ואמר:]

אילו הי' מדובר אודות אח או קרוב – לא היו צריכים להמתין להוראה שלי; וכאשר מדובר עתה אודות הכלל – אין זה נוגע לאף א'.

[המסובים התחילו לנגן "הושיעה את עמך", ועדיין הי' כ"ק אדמו"ר שליט"א בתנועה של אי-שביעות רצון, והתחיל לנגן "עסן עסט זיך שלאָפֿט זיך"... ואח"כ המשיך ואמר:]

מחר, יבואו לשאול אודות שילוח "ניירות" עבור אח או קרוב. ואילו כשיש עת התעוררות, בעיצומו של יו"ט, וללא כל טירחא יכולים לפעול שיהודי רוסיא יצאו כהרף עין – ע"י אמירת לחיים באמיתיות, ולברך יהודים שיצאו מן המיצר אל המרחב – אין זה נוגע להם!...

מתייסרים שם חצי מליון, שני מליון, שנים וחצי מליון יהודים, ויכולים לעזור להם במילה טובה ("מיט אַ גוט וואָרט") – ולהם אין הדבר נוגע!... הם חושבים שיוכלו לעזור להם ע"י "עצביהם כסף וזהב"...

[אח"כ שאל כ"ק אדמו"ר שליט"א אם יש כאן ילד לפני בר-מצוה (באמרו, שאליהם אי אפשר לבוא בטענות...), והורה לו לנגן "הושיעה את עמך", והתחילו הילדים, וכ"ק אדמו"ר שליט"א ניגן עמהם בדביקות עצומה.

אח"כ צוה כ"ק אדמו"ר שליט"א לנגן ניגון אדה"ז בן ד' הבבות (בבא הרביעית – פ"א), ואח"כ "ניע זשוריצי כלאָפֿצי".

אחרי תפלת ערבית והבדלה – נתן כ"ק אדמו"ר שליט"א בידו הק' לכאו"א מהנאספים מ"כוס של ברכה".

(משיחת יום ב' דחג השבועות תשכ"ד, תורת מנחם חלק מ')

הרבי בשביל שז"ר, ושז"ר בשביל הרבי

כאשר באתי לנחם את אלמנת הרה"ח ר' פינחס ("פיניע") אלטהויז – מרת זלטה אלטהויז ע"ה, הגיע לשם גם שז"ר. הי' זה בשלהי אייר תשכ"ג, ממש לאחר שנבחר לתפקיד "נשיא המדינה".

הוא סיפר כיצד בשהייתו האחרונה בהתוועדות במחיצת הרבי – בפורים תש"כ – פנה אליו הרבי באמצע ההתוועדות באומרו: "לפני מספר שנים אמרתי לך שיבקשו ממך להיות נשיא ושלא תקבל זאת. בינתיים היית בברית המועצות ופעלת דברים שאחרים לא עשו. עכשיו כאשר יציעו לך שוב את אותה ההצעה, תקבלה ויהי' בהצלחה". שז"ר סיפר שבשעת מעשה לא הבין את דברי הרבי, שכן קודמו בתפקיד, יצחק בן-צבי, הי' רק באמצע הקדנצ'י שלו. שז"ר סיפר שאת מברק הברכה הראשון קיבל מהרבי...

כעבור מספר שנים, בשנת תשכ"ו, הזדמן לי לבקר את שז"ר בלשכתו. הי' זה לקראת ביקורו הראשון אצל הרבי כשהוא כבר נושא בתואר "נשיא המדינה". כידוע, הביקור הזה עורר סביבו סערה לא קטנה מצד חוגים שונים שלא התאים להם שאדם במעמדו יבקר אצל הרבי. שז"ר אמר לי שקשה לו לנסוע מכמה טעמים, כמו הקור... מאחר שבאותה תקופה התפרסמה ידיעה כאילו הרבי הודיע על ביקור קרוב בישראל, הוסיף שז"ר ואמר שהוא הרי יוכל להיפגש עם הרבי כאן...

לא התווכחתי עמו, וסיפרתי לו שאני עצמי מתעתד בקרוב לנסוע לרבי, לקראת חג השבועות. כששמע זאת ביקש לשלוח איתי בקבוק 'משקה', שאותו עטף בנייר כתיבה של "בית הנשיא".

כשהגעתי לניו-יורק מסרתי לרבי את הבקבוק, וסיפרתי על דבריו של שז"ר. הרבי שאלני אם אני יודע מהיכן נובעת השמועה על בואו לישראל, אך כשהעליתי את שמו של פלוני בתור השערה, ביטלה הרבי באומרו: "איני מאמין שהוא מעוניין לנתק עמי את הקשרים".

באמצע ההתוועדות של שבועות קרא לי הרבי למקום מושבו, מזג מעט מה'משקה' ששלח לו שז"ר (זה הי' קוניאק, "777"). הבחנתי שהרבי רק קירב את הכוס לשפתיו, אך לא שתה. כידוע, הרבי לא השתמש במשקאות שהגיעו מארץ ישראל), אמר לי "לחיים", ומסר לי שליחות לשז"ר: "זאָגט איהם, אַז אַזוי ווי איך האָב זיך אַיינשטעלט פאַר איהם, מעג ער אויך אַיינשטעלן פאַר מיר" [=אמור לו שכשם שאני העמדתי בשבילו, כך מותר לו גם להעמיד בשבילי...]. הרמז הי' ברור, ובעקבות דברים אלו החליט שז"ר שלא לוותר ולנסוע לבקר את הרבי.

ליווי לארץ ישראל

בשנת תשכ"ז נסעתי לרבי ליי"א ניסן.

הי' זה לפני מלחמת ששת הימים. הסורים שלחו אז חמישה מטוסים לעבר ישראל במטרה להפציץ את העבודות הישראליות ביובלי הירדן, ישראל הצליחה להפיל להם את המטוסים והמתח מתגובתם הי' עצום.

לפני י"א ניסן הרבי ביקש ממני לקחת איתי מצות שהוא שולח לאישים שונים בארץ הקודש. הרבי שאל אותי למי במשרד החינוך לתת מצות, ואני כתבתי רשימה של מפקחים ובכירים. (הרבי הסתכל על שמו של אחד מהכתובים ברשימה ואמר בחיוך: "צו א געפרישינע חסיד" [=חסיד "טרי" מדי...], אך אחר כך ביקש שנצרף גם אותו ושלה לו מצה שלימה). כמו כן הרבי שלח מצות לזלמן שז"ר ולרבנים באה"ק – לחלקם שלח הרבי שלוש מצות, ולחלקם שלח אחת. לאחר מכן הרבי הסתכל עלי ואמר בחיוך: "וועגן זיך אויכעט ניט פאָרגעסן" [=אודות עצמך גם אל תשכח], ונתן לי מצה שלמה. בשל אותה אמירה של הרבי מדי שנה הי' מגיע ר' זושא ווילימובסקי – הפרטיזן, ומביא לי מצה שלמה מהרבי.

בי"א ניסן חזר מהאוהל אחרי שבע בערב. הטיסה שלי חזור לארץ הייתה באותו יום בשמונה בערב, והבנתי שאם אני מפסיד את הטיסה אני כבר נשאר לפסח אצל הרבי... הכנתי את המזוודות וחבילות המצות מחוץ ל'גן עדן התחתון', כדי שאהי' מוכן לצאת לדרך מיד אחרי מנחה. הרבי נכנס להתפלל מנחה, וכשיצא, מיהרתי לצאת מיד אחרי הרבי והמזכיר הרב חודקוב שהלך אחריו. לפתע הרבי נעצר ואמר לרב חודקוב: "מה הוא ממחר...? תאמר לו שקודם נתפלל מעריב ואחר כך ייסע".

הרבי נכנס לרגע לחדרו הק' ומיד יצא לתפילת ערבית. כשיצאנו אחרי התפילה הרבי נעצר לפתע ליד חבילות המצות והחל להרעיף ברכות נפלאות. האמת, איני זוכר דבר מכל הברכות שהרבי שפך (לפעמים הרבי לא רוצה שזכור...), רק את המשפט האחרון אני זוכר: "ער זאָל דורכפירן די שליחות בהידור" [=שיפעל את השליחות בהידור]. לקחתי את החבילות ויצאתי עם הפנים ל-770. הרבי יצא אחרי עד למדרגות שבחוץ. בהשגחה פרטית, הי' שם מישהו עם רכב שהסיע את גיסו לשד התעופה, וכשראה אותי אמר לי להיכנס מהר ולנסוע איתם. הרבי עמד מחוץ ל-770 והסתכל על הרכב, עד שכבר לא ראו אותו בשדרת איסטערן פארקווי. נסענו במהירות ותוך עשרים דקות הגענו לשדה התעופה. כשהגענו אמרו לנו שדלתות המטוס כבר סגורות והמנועים פועלים... ניגשתי לנציג של 'אל-על' ואמרתי לו שאני חייב להיכנס למטוס הזה.

"אתה רואה את החבילות האלו?" – שאלתי אותו – "את זה הרבי מליובאוויטש שולח לנשיא המדינה, שז"ר. אם לא תיתן לי לעלות על המטוס עלולה להתרחש תקרית דיפלומטית שתעלה לך במשרתך!".

אחרי כמה טלפונים ודין ודברים בין הממונים נתנו לי להיכנס, אלא שהודיעו לי שהטיסה מלאה ולחבילות המצות אין מקום על המטוס ויש לשלוח אותן לבטן המטוס. מיד נזכרתי בדברי הרבי "ער זאָל דורכפירן די שליחות בהידור..." והתעקשתי להעלות איתי את המצות למטוס ("מצה שמורה" בכל המובנים). המטוס הי' מלא, ולכן נתנו לי לשבת בירכתי המטוס, על הכסאות המתקפלים שמשמשים את הדיילים. קיבלתי שני מושבים – אחד עבורי, והשני עבור המצות. הספקתי לנסוע לירושלים ולחלק את המצות לכל אלו שהרבי שלח עבורם.

כשפרצה מלחמת ששת הימים, אחרי פסח, הבנתי מדוע הרבי עמד בחוץ וליווה אותי בצאתי. לא הי' זה לכבודי ח"ו, אלא זה הי' משלוח וליווי מיוחד לארץ ישראל לפני מלחמת ששת הימים. ואכן, אחרי פסח נסעתי למשרד החינוך ומסרתי ליהודה קיל, מנהל מינהל החינוך הדתי דאז, את דברי הרבי על ארץ ישראל. הוא

שמע זאת והתרגש מאוד. הוא ביקש ממני שאגש מיד לרשות השידור ואמסור להם את דברי הרבי לעידוד כל תושבי הארץ, וכך עשיתי. ואכן, ראינו שנבואות הרבי אודות מלחמת ששת הימים התגשמו וזכינו לניסים גדולים.

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מונחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקווי
ברוקלין, נ. י.

ב"ה, י"א ניסן ה'תשכ"ז
ברוקלין, נ. י.

הו"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ
כו' מו"ה שמואל שי'
וזוג' חי'

שלום וברכה!

המכ"פ-נ"מב' ניסן נתקבל ויקרא עה"צ הק'.
ולקראת חג המצות, זמן חירותנו, הבא
עלינו ועל כל ישראל לטובה, הנני בזה להביע
ברכתי להג כשר ושמח ולחירות אמתית, חירות
מדאגות בגשם ומדאגות ברוח - מכל דבר המעכב
עבודת ה' בשמחה ובטוב לבב.

ולהמשיך מחירות ושמחה זו בימי כל השנה
כולה.

ובפרט שעבודת השם, כמצווה עלינו בחורחנו
תורת חיים, הרי היא בכל עניני האדם ובמשך כל
היום וכל הלילה, וכמו שנאמר בכל דרכיך דעהו.

בברכה החג

-- ז"ע נתקבל מכ' מכ"ב ניסן זח"ח על מילוי
השלמות וכו'.

רחוק אבל קרוב

בשנת תשכ"ח נסעתי לפורים לרבי. הי' זה זמן טוב עבורי משום שבתחילת שנה הייתי עסוק בפתירת שנת הלימודים בבית הספר, ובאמצע השנה הייתי פחות טרוד.

יומיים לפני פורים, קרא לי המזכיר של הרבי, הרב חודקוב, והטיל עלי שליחות. השליחות הייתה שאסע למנאפוליס שבמינסוטה, אל השליח הרב משה פעלער, ומשם אסע יחד איתו לאיימס, עיר הבירה של איווה, ושם בבית מסוים נקרא מגילה ליהודים. אחרי קריאת המגילה שם אוכל לחזור ל-770 להתוועדות עם הרבי.

הי' זה בתענית אסתר, הלכנו לביתו של יהודי מבוגר יוצא רוסיה שגילו קרוב לתשעים, ושם התאספו כארבעים או חמישים אנשים. בין הנוכחים היו שני ישראלים שהגיעו בלוויית נערות נוצריות רח"ל, וכך רוב הציבור היו לא יהודים או ספק יהודים... קראנו שם את המגילה ודיברנו איתם על נס פורים והמשמעות של חג הפורים.

נעשה לי קשה על הנשמה. הגעתי לרבי לפורים כדי לשמוע קריאת המגילה עם הרבי, ושולחים אותי לקרוא מגילה בכזה מן מקום שהאנשים בו הם ספק יהודים. נוסף על כך, אחרי הצום לא הי' לי איפה לאכול, וכך צמתי עד שעה מאוחרת. כאילו לא די בכך, חיפשנו מקום ללון בו בלילה, אך שום מלון לא הסכים לתת לנו מקום! הם תירצו זאת בתירוצים שונים, אך הי' ניכר שדחייתם נובעת ממניעים אנטישמיים... לאחר חיפושים רבים, בשעה שתיים אחר חצות הלילה, מצאנו מוטל קטן על יד תחנת דלק, ושם שהינו שעות ספורות עד לטיסה שלי שהייתה

בשעה מוקדמת בבוקר.

כשחזרתי לניו יורק הי' זה כבר אחר הצהריים, ועדיין לא קראתי מגילה של יום. נסעתי לאחי שגר בויליאמסבורג, קראו לי שם מגילה, טעמתי משהו ומיד מיהרתי להתוועדות ב-770.

הרבי התוועד במשך כמה שעות, ופתאום באמצע התוועדות אומר הרבי: "ישנו יהודי שנמצא במרחק אלפיים מייל מכאן. הוא נמצא בתוך ציבור שספק אם הם שייכים לקריאת מגילה, והוא נסע לקרוא להם מגילה. והוא מתמרמר בליבו, לשם מה היה צריך להתרחק מרחק גדול כל כך, והרי היה יכול להיות כאן!".

הרבי תיאר בדיוק את ההרגשה שלי!

ואז הרבי המשיך אמר: "אפשר להיות במרחק אלפיים מייל ממני בגוף ולהיות בד' אמות שלי, ואפשר לשבת בד' אמות שלי ולהיות במרחק של אלפיים מייל".

לאחר מכן הרבי הסתובב אלי וסימן לי לומר 'לחיים' על כוס גדולה.

בשביל יהודי אחד...

כשהייתי אצל הרבי בפורים בשנת תשכ"ח, נכנסתי ליחידות אחרי פורים, והרבי שאל אותי מתי אני חושב לחזור. עניתי שאחרי שבת, והרבי אמר לי: "תמיד לפני שאתה בא אתה כבר בורח..." הרבי הורה לי להישאר עוד, ולחזור בחודש ניסן, חודש הגאולה, ובניתיים הטיל עלי הרבי שליחות.

השליחות הייתה לנסוע יחד עם עוד שני חסידים – הרב אברהם שם טוב והרב משה פסח בוגומילסקי – לאיים הקריביים, לחלק שם ליהודים מצות ובשר כשר לפסח ולהניח להם תפילין. הרבי הפנה אותי למזכירות שם יאמרו לי את הפרטים המדויקים.

התחנה הראשונה שלנו הייתה באי ברבדוס. אספנו כחמישה עשר יהודים בבית הכנסת, הנחנו עם כל אחד מהם תפילין וחילקנו להם מצות ובשר כשר. יהודי אחד שאל אותנו בידיש: "מה זה עוזר שנבשל את הבשר הכשר בסיר שהוא טרף?!" אמרתי לו שיהודי צריך לדעת שגם אם הסיר הוא טרף, צריך להתבשל בו בשר כשר.

בערב מסרנו דו"ח לרבי באמצעות המזכיר הרב חודקוב, והרבי בתגובה שאל האם הנחנו תפילין לכל היהודים בברבדוס. ענינו שכן, הנחנו לכולם להוציא יהודי אחד שנסע לאיים בסביבה לצורך עסקים. הרבי הורה שאחד מאיתנו, הרב בוגומילסקי, יטוס חזרה לברבדוס כדי להניח תפילין עם אותו יהודי, וכשאנחנו נסיים את תפקידנו בטרינידד נמשיך לאי קראסו ושם ניפגש. הרבי שלח אותנו חזרה לברבדוס בשביל יהודי אחד שלא הניח תפילין!

בינתיים אנחנו נסענו לטרינידד, אספנו את היהודים, חילקנו להם מצות ובשר

כשר והנחנו איתם תפילין. לא רצינו לפספס אף יהודי, ולכן שאלנו האם כל יהודי הקהילה היו. אמרו לנו שיש יהודי אחד, מנהל מפעל גדול, שלעולם אינו מגיע משום שהוא מפחד שיבקשו ממנו כסף. היהודים המקומיים הוסיפו ואמרו שלא כדאי לנו לנסות לפנות אליו כי הוא יזמין לנו משטרה.

הי' זה בשעת ערב ותפילין כבר לא יכולנו להניח. אי לכך המתנו עד הבוקר, ולמחרת בשעה מוקדמת הלכנו למפעל של אותו יהודי כדי להספיק להניח לו תפילין לפני שניסע.

הגענו למפעל שאותו הוא מנהל – בית חרושת ענק למוצרים מעורר ובו כחמש מאות עובדים. באמצע המפעל הי' תא זכוכית ששם ישב המנהל ופיקח על כל העובדים. כשנכנסנו אליו הוא לא הי' שבע רצון כלל. בקושי הצלחנו לשכנע אותו להניח תפילין, ואמרנו לו שיגיד לפחות את פרשת "שמע ישראל".

לאחר שכנועים רבים הוא הסכים. הנחנו לו תפילין, ופועלי המפעל התחילו להתקרב לתא הזכוכית ולשאול מהן הקוביות השחורות האלה... הרב שם טוב הסביר להם שזהו סימבול יהודי המסמל את שעבוד המוח והלב לעבודת ה', ואז, בפרץ התרגשות מפתיע, כל הפועלים התחילו למחוא כפיים!

כשהמנהל היהודי ראה שהם לא לועגים לו אלא להיפך, הוא נעשה נינוח יותר והסכים לומר גם את כל שאר הפרשיות. לאחר מכן הוא הוציא מאתיים דולר ורצה לתרום לנו. אמרנו לו: "אתה יכול לשער כמה עלתה טיסה מניו-יורק לכאן לשלושה אנשים, וכל ההוצאות הנלוות... לא באנו לקחת ממך אלא לתת לך!". הוא פרץ בבכי נרגש וסיפר בקצרה שהוא פליט שואה שהגיע לאי אחרי המלחמה, ואנחנו הגענו עד אליו כדי לתת לו ולהניח לו תפילין.

ספר תורה של משיח

בי"ט כסלו תש"ל הגעתי לרבי בפעם השביעית. הייתי בהתרגשות גדולה ואמרתי לרבי ביחידות, אני כאן בפעם השביעית, דער אויבערשטער זאָל העלפן [=שהקב"ה יעזור] שבפעם השמינית נבוא לקבל פני משיח צדקנו".

במשך כל היחידות הי' הרבי בפנים מחויכות, אך כאשר סיימתי את המשפט האחרון, נעשה הרבי רציני מאוד ואמר: "דער מיטעלער רבי זאָגט אַז חבלי משיח זיינען מיר שוין בייגעקומען; משיח קען שוין קומען" [=האדמו"ר האמצעי אומר שעברנו כבר את חבלי משיח; משיח כבר יכול לבוא].

כמה שבועות לאחר שזכיתי לשמוע מהרבי התבטאות זו, התעורר העניין של סיום ספר תורה של משיח. ערכנו אסיפה של עסקני חב"ד, הרב אפרים וולף, הרב שלמה מיידנצ'יק ועוד, ואני דחפתי את העניין. בכללות, העסקנים פחדו לעורר את הנושא, בטענה שמי אנחנו שנעורר בעניין כל כך חשוב. החלטנו לשאול את הרב חודקוב, והוא כלל לא הבין כיצד רעיון זה בכלל עלה אצלנו.

כנראה הוא סיפר על כך לרבי, ובראש חודש שבט, בשעה שלוש לפנות בוקר, קיבלתי טלפון מהרב אפרים וולף. נבהלתי מאוד, וחשבתי מה מביא אותו להתקשר אלי בשעה כל כך מאוחרת. בקול שנוק מבכי של התרגשות הוא סיפר לי שלפני כמה דקות טלפן אליו הרב חודקוב, ואמר לו שזה עתה קיבל טלפון מהאוהל שההצעה התקבלה, ואפשר למכור אותיות בספר תורה של משיח.

ערכנו אסיפה מיידית, והחלטנו לצאת לקמפיין גדול בעיתונות. מכיוון שעיתוני אותו היום כבר הודפסו, נאלצנו להמתין עוד יום. כתבנו במודעות שמי שרוצה להשתתף בספר תורה של משיח יכול לשלוח את שמו בצירוף לירה אחת, והכל

יימסר לרבי. ההודעות פורסמו בעיתונות בב' בשבט, והזמן דחק מאוד. הרבי רצה שהסיום יהי' בערב שבת קודש י' שבט.

למרות הזמן הקצר, קיבלנו תוך ימים ספורים שמונים אלף חתימות! נסענו עם כל המכתבים לרבי, ומשדה התעופה נסענו הישר ליחידות. היינו בטוחים שהרבי יחמיא לנו על ההצלחה הגדולה, אבל כשסיפרנו לרבי שיש שמונים אלף חתימות הרבי אמר: "כל כך מעט...?"

ה'לוי' החסר

בשנת תש"ל החל הרבי לציין את שמי בראש מכתביו בתוספת התואר "הלוי". בתחילה נהג הרבי להוסיף זאת בכתב יד קדשו, ואחר כך המזכיר כבר הוסיף זאת למכתב המודפס.

לקראת סיום כתיבת ספר תורה של משיח, בי' שבט תש"ל, שהיתי אצל הרבי עם זוגתי תחי'. אני לא רציתי להיכנס ליחידות, משום שבאותה שנה כבר הזדמן לי להיות פעמיים ביחידות, ולא רציתי להטריד את הרבי. החלטנו אפוא שרק אשתי תכנס. כשאשתי נכנסה, התעניין הרבי לדעת היכן אני נמצא, ואז קרא למזכיר הרב בנימין קליין וביקש ממנו להזמין אותי פנימה. הרב קליין רץ לחפש אותי, וכשמצא אותי דיווח לי שהרבי מחפש אותי. כמובן שמיהרתי לחדרו הק' של הרבי כששיניי נוקשות מרוב פחד...

כשנכנסתי, הרבי אמר לי כמה מילים, ואחר כך הוסיף: "לא ידעתי שאתה לוי. לו הייתי יודע, היית מקבל בשבת עלי' בספר תורה של משיח". הופתעתי מהדברים, שכן ב-770 היו חסידים גדולים ממני שהיו לויים. ניצלתי את ההזדמנות ושאלתי את הרבי: "הרי הרבי כותב לי במכתביו 'הלוי'?"

הרבי השיב: "כוונתי הייתה לכך שאתה אינך מציין זאת בחתימת שמך". כמובן

שמאז אותה היחידות אני מקפיד לקיים הוראה זו.

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטען פארקווי
ברוקלין, נ.י.

ב"ה, ל' לחודש שבט, הוא
ר"ה אדר ראשון,
ה'תש"ל. ברוקלין, נ.י.

הו"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ כו'
מו"ה שמואל שי"י.

שלום וברכה!

מאשר הנני קבלת המכתבים *הגן יעלוי יתיר* של
בהתחלת התקופה דעשרים שנה ומעלה מעת ההסתלקות-היילולא של
כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו,
שלאחרי הסתלקות - בכלל "נקל מאד להלמידיו (כולל כל ההולכים
בדרך ישרה אשר הורנו מדרכיו") לקבל חלקם מבחי' רוח רבם העצמות
כו' ולא זיום בלבד" "הואיל ואינה בתוך כלי ולא בבחי' מקום גשמי".
וכעבור עשרים שנה ומעלה - הרי אמחז"ל דמבן עשרים שנה מוכר
בנכסי אביו (ואמחז"ל: התלמידים קרוים בניים והרב קרוי אב),
וע"פ ביאור רבנו הזקן במחז"ל זה - מובן, אשר מאז מיתוסף
בחיותו וברצון ובהענוג ובמעשים טובים הבאים עי"ז,
ה"ז דרישת השעה ושעת הכושר לעשות חשבון צדק מכל הפעולות במשך
העשרים שנה מעת ההסתלקות, פעולות בהתאם לדרישות בעל היילולא בחיים
חיותו בעלמא דין, ובכל שלשת הקווין עליהם העולם
- עולם כמשמעו ועולם קטן זה האדם -
עומד: תורה ועבודה (-זו תפלה) וגמילות חסדים (מצוה),
על מנה - להשלים את החסר ולהוסיף ולהעלות בהם מכאן ולהבא,
מתחיל בעסק בתורה (נגלה וחסידות) - בהקדמת עבודת התפלה - ומסיים
במעשה המצוה, מעשים טובים ומאירים,
ובכל אלו - מתוך מסירת נפש (הוא הרצון) ומתוך שמחה וחיות ואור
חסידותיים.
ויהי רצון שיבוא כהנ"ל בפו"מ ובהצלחה רבה ועד שיראו במוחש -
בלשון בעל היילולא:
אשרנו מה טוב חלקנו בעבודת הלב ומה נעים גורלנו בעבודת המוח
ומה יפה ירושתנו לראות ולהרגיש האלקות בכל דבר ולהשלים הכוונה
העליונה לעשות לו ית' דירה בתחתונים.

בברכת *הגן יעלוי יתיר*

"חוצפא כלפי שמיא מהני"

באחת היחידויות שהיו לי אצל הרבי דובר על משא ומתן שהי' צריך לנהל עם מנכ"ל של חברה גדולה בארץ. עסקתי בזה יחד עם עסקן חב"די נוסף, והרבי אמר לי שאת המשא ומתן אני אנהל ולא הוא משום שהוא רך באופיו וחז"ל אמרו: "חוצפא כלפי שמיא מהני".

עד שנת תש"ל נהג הרבי להתוועד מדי שנה בסוכות בסוכה בחצר 770 בתור שמחת בית השואבה, אך מכיוון שבשנת תש"ל הצפיפות גברה ואחד האברכים שבר את רגלו בשל הדוחק, הרבי הפסיק להתוועד.

בשנת תשל"א, נסעתי לרבי לחודש תשרי. בערב חג הסוכות נכנסתי לרבי יחד עם אנשי כפר חב"ד על מנת לקבל ד' מינים (הייתה לי הוראה שאכנס יחד איתם בכל השנים). כשהם יצאו אני השתיתי מעט בחדר, ואמרתי לרבי שמכיוון שהרבי אמר לי בעבר "חוצפא כלפי שמיא מהני", ואני עוד לא ניצלתי את זה, אני רוצה לבקש בקשה. הרבי חייך ואמר: "ומאיפה אתה יודע שלא ניצלתי את זה?"

המשכתי ואמרתי לרבי שהאורחים שהגיעו מארץ הקודש מצטערים מאוד לשמוע שלא תהי' השנה התוועדות בסוכה בגלל המקום הצר, ואנחנו מקבלים על עצמנו לבנות סוכה על המדרכה ולהשיג לכך אישורים מהמשטרה.

הרבי התרגש מאוד, פניו הק' נעשו אדומות ואמר לי: "אתה בטוח שמותר לי על-פי שולחן ערוך לסכן יהודים ולהתוועד?"

כשיצאתי מהיחידות, המזכיר של הרבי התרגז על כך שהעזתי להציג בפני הרבי בקשה כזו והרגשתי שלא בנוח מכך שגרמתי לרבי התרגשות. חסיד שהי' עד לכל

העניין הציע לי שאכניס פתק לרבי ואבקש מחילה, ואכן כך עשיתי. כתבתי לרבי שאני מבקש מחילה ושכוונתי הייתה טובה וכו'. לאחר מכן יצא פתק עם תשובה מהרבי ובו הי' כתוב שאין מקום לבקשת מחילה, ואין עלי קפידיא כלל.

חברון – התביעה של הרבי

בשנות הלמ"דים, שר החינוך דאז, מר יגאל אלון, רצה לבנות בחברון שכונה יהודית (קריית ארבע). הוא בחר את מר אליעזר שמואלי, מנכ"ל משרד החינוך והתרבות, בתור נציג שייסע לרבי וימסור לו את הבקשה. לפני שטס הבאתי לו תהילים בכריכת עור, ולאחר שחזר סיפר לי מה הי' אצל הרבי.

הוא סיפר לי שהרבי דיבר אליו בתוקף רב. הרבי ממש צעק בידיש ובעברית ואמר לו: "אתה יודע, אני שניאורסאהן, יש לי בחברון זכויות על קרקעות ואני יכול לממש את הזכויות באמצעות שגרירות ארה"ב, אבל אני לא רוצה. אני רוצה שממשלת ישראל תממש את הזכויות".

והרבי המשיך ותיאר מצב מדויק: "אם יהי' בעוד כמה שנים ויכוח בין יהודי לערבי בחברון, את מי יצדיקו השוטרים? את הערבים ולא את היהודים!"

הרבי המשיך: "אני רוצה שתתפסו את מרכז חברון, חברון זו לא נצרת שיש נצרת עילית ונצרת תחתית, אני רוצה שתתפסו את מרכז העיר ואם תעשו זאת אני אשלח ארבע מאות משפחות להתיישב שם".

- הוספה -

כתבי יד קודש

העתק מקורי מהתשורה שחילק אדמו"ר מוהריי"צ בחתונת כ"ק אדמו"ר נשיא דורנו והרבנית הצדקנית חי' מושקא

אורייתו זו אשר לו שאלת וקשט לעוררו מוח טהרה בלב הטל לעבור על אמותו כמאמרם לעבור על וכו'
לכיוון מן הטעם וקשט מחיה ברבים מהענין זה מאיר על קודם יהי הבדל ולעשות זאת לעת ולעין
השם כי אין לו יוצא עמך אריבך חו' וברבט מחלוקת לשם אשר חזק הברור והתלואות הן מחלוקת לשם
הרהיץ צדק אמת ומועיל בטחום שרברי אלה המועיל יחזקו המורה עהיו ארצו אשר לו לא ילמד
אחרי נון חו' קרבת ואמר שם אצדק כולם ובראש השם וטובת מותם לאור גשן

המכתב הזה והנכתב (בלחיק) מעבר לדף, הוא תמונת חרות קדש, נון כתב יד קדשו של הור כ"ק אדמו"ר, אדמו"ר אבינו הראשון, רבינו הגדול וצוקלדיה נבנים ז"ל.

פרישת זכרתי. קיניט אה הוא. כי היחס בין המסורים

ומעוררים ביניהם היה הן גופני כזה. אהתי אהתי המסורים
שן אהתי המולדת חיו הקולות אהתיים ונצטף חטרה נלמדי. המסורים
יערתי ארצות ארה"ק עדי אהתיים ונצטף אהתיים אהתיים
נצטפי אהתיים אהתיים עדי אהתיים אהתיים אהתיים אהתיים
נצטפי אהתיים אהתיים אהתיים אהתיים אהתיים אהתיים

ומהתפלל ברחי אהתיים אהתיים אהתיים אהתיים אהתיים
נצטפי אהתיים אהתיים אהתיים אהתיים אהתיים אהתיים
נצטפי אהתיים אהתיים אהתיים אהתיים אהתיים אהתיים

אהתיים אהתיים אהתיים אהתיים אהתיים אהתיים
נצטפי אהתיים אהתיים אהתיים אהתיים אהתיים אהתיים
נצטפי אהתיים אהתיים אהתיים אהתיים אהתיים אהתיים
נצטפי אהתיים אהתיים אהתיים אהתיים אהתיים אהתיים
נצטפי אהתיים אהתיים אהתיים אהתיים אהתיים אהתיים

ה צ ד ת י"ת

אלום והרבה

אזכרון סודי זיוה בנות הכלה הנחנכות ז

ה מושקא תמי עי עי המלך המה ז ענתו אהתי אהתיים אהתיים

הנה אהתיים אהתיים אהתיים אהתיים אהתיים אהתיים

נצטפי אהתיים אהתיים אהתיים אהתיים אהתיים אהתיים

נצטפי אהתיים אהתיים אהתיים אהתיים אהתיים אהתיים

נצטפי אהתיים אהתיים אהתיים אהתיים אהתיים אהתיים

נצטפי אהתיים אהתיים אהתיים אהתיים אהתיים אהתיים

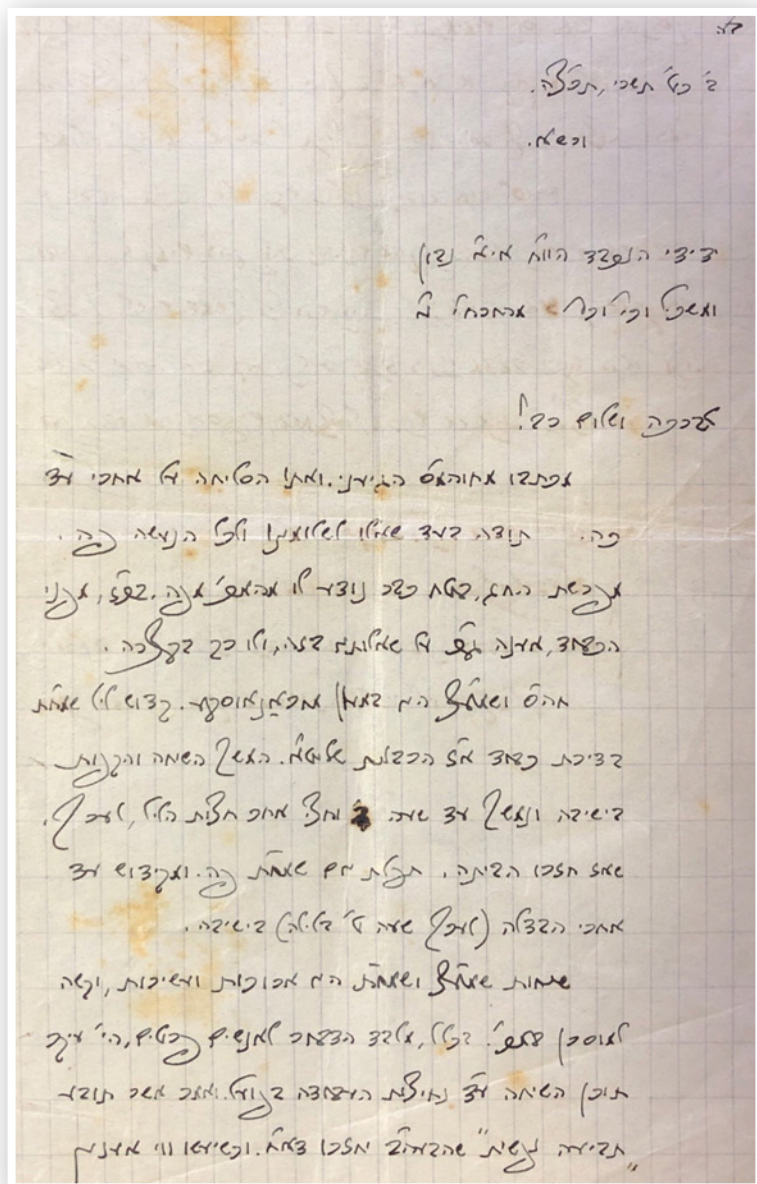
נצטפי אהתיים אהתיים אהתיים אהתיים אהתיים אהתיים

Handwritten signature

המסורים אהתיים אהתיים אהתיים אהתיים אהתיים אהתיים

נצטפי אהתיים אהתיים אהתיים אהתיים אהתיים אהתיים

מכתב שכתב כ"ק אדמו"ר נשיא דורנו להרה"ח ר' חיים יוסף רוזנבלום (סבא רבא של הכלה)

נפש אבד, יאבדא חזקיס אדוסי. וואו התאגיד נוסף מוז אמתא
 בהסכמת טובה. ואם אין איך צדמא, אז אין לך אצמא צדמא
 יאבדא צדמא אה סאסק או וקלי. הן האכיל דנתיבא, והאי
 אפסדת לי, הן, הן הכסף צולת וקיכוד איש סכמא.
 אגין התאגידים בהקמת נתיבי דנתיבי. אהא נתיב אצמא צדמא
 וצדמא אצמא אצמא הן השניה. "אריזה איש אצמא צדמא
 אהכיס וכהא איש אצמא. צדמא הלא אצמא צדמא הלא וקלי.
 דתיכנס אה אצמא, אצמא, אצמא אצמא אצמא אצמא אצמא
 תכנס אצמא
 ואם יש צדמא אצמא הן צדמא וצדמא אצמא
 צדמא אצמא אצמא אצמא אצמא אצמא אצמא אצמא
 האצמא אצמא אצמא אצמא אצמא אצמא אצמא אצמא אצמא
 אצמא אצמא אצמא אצמא אצמא אצמא אצמא אצמא אצמא

פענוח המכתב

ב"ה

ב' כט' תשרי, תרצ"ה.

ורשא.

ידידי הנכבד הו"ח אי"א נבון

ומשכיל וכו' וכו' מהרח"י יח'

לברכה ושלום רב!

מכתבו מחוהמ"ס הגיעני. ואתו הסליחה על אחרי עד כה. תודה בעד שאלו לשלומינו ולכל הנעשה פה.

מפרשת החג, בטח כבר נודע לו מהמכ' מפה. בכ"ז, מפני הכבוד, מענה ג"כ על שאלותיו בזה, ולו רק בקצרה.

חה"ס ושמע"צ היו במעון מחראנאסקע. קדוש ליל שמח"ת בדירת כבוד א"ז הרבנית שליט"א. המשך השיחה והקפות בשיבה ונמשך עד שעה וחצי אחר חצות הליל, לערך, שאז חזרו הביתה, תפלת יום שמח"ת פה. ומקידוש עד אחרי הבדלה

(לערך שעה ט' בלילה) בישיבה.

שיחות שמע"צ ושמח"ת היו ארוכות ועשירות, וקשה למוסרן במכ'. בכלל, מלבד הדבור לאנשים פשוטים, הי' עיקר תוכן השיחה ע"ד נחיצות העבודה בפועל. ואמר אשר תובע, „תביעה נפשית“ שהבעה"ב יחזרו דא"ח. וכשיעשו ווי מענין נפשי אכט, ימצאו חברים טובים. ועל התמימים נוסף חוב להתעסק בהרבצת תורה.. ואז בין איך בטוח, אז אין קאן מבטיח זיין, שימולא לכ"א מה שחסר לו וכו'. כן האריך בנחיצות, והאי אפשריות בלי זה, של הרגש זולתו וקירוב איש לרעהו.

מבין הפתגמים דהקפות נותנים בהקפה. אבל נעשים משועבד. וצריך לשלם במשך כל השנה. „אהבה איז געשמאקער אבער יראה איז געזינטער“, בכ"ז הנני מדבר בקו הא' וכו'. בהפרדו מהנאספים, במוציו"ט, ברכם שבשנת תרצ"ה יהי' תרצה וגו'

ואסיים באווי שתקיים הנ"ל בב"א ידידי ומחות' דו"ש כב"ב יחיו ומכבדו (חתימת יד קדשו).

המאמר שהי' בשמע"צ כבר שלחתי לידידינו הרד"ב יח' ראסקין ומסג"פ המאמר מש"ק בראשית. ומטובו לאשר קבלתו.

לזכות

החתן הרה"ת שניאור זלמן שיחי'

והכלה המהוללה מרת חי' מושקא תחי'

גאלדמאן

לרגל נישואיהם בשעטומ"צ

ד' באלול ה'תשע"ט

ולזכות הוריהם

הרה"ח ר' יהושע בנימין וזוגתו מרת חנה רבקה שיחיו גאלדמאן

הרה"ח ר' ברוך וזוגתו מרת שיינדיל (נאוה) שיחיו סלונים

זקניהם

הרה"ח ר' משה פסח וזוגתו מרת אסתר שיחיו גאלדמאן

הרה"ח ר' ישראל וזוגתו מרת רייזל שיחיו זאיאנץ

הרה"ח ר' שמואל הלוי וזוגתו מרת רבקה שיחיו חפר